

ingediend op **13-A** (2024-2025) – Nr. 1
15 november 2024 (2024-2025)

Beleids- en begrotingstoelichting

Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie

Begroting 2025

I. INHOUDSTABEL

I. INHOUDSTABEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	5
III. SAMENVATTING	6
IV. BELEIDSVELD ECONOMIE	9
1. Inhoudelijk structuurelement "Toegang tot financiering voor ondernemingen"	9
1.1 Prestatie-indicatoren.....	9
1.2 Strategische doelstellingen.....	9
1.3 Operationele doelstellingen	9
1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	10
2. Inhoudelijk structuurelement "Ondernemerschap".....	19
2.1 Prestatie-indicatoren.....	19
2.2 Strategische doelstellingen op het niveau van de ISE.....	19
2.3 Operationele doelstellingen	19
2.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	19
3. Inhoudelijk structuurelement "Groeiondersteuning voor kmo's en groeibedrijven"	23
3.1 Prestatie-indicatoren.....	23
3.2 Strategische doelstellingen op het niveau van de ISE.....	23
3.3 Operationele doelstellingen	23
3.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	23
4. Inhoudelijk structuurelement "Vergroening/klimaat"	35
5. Inhoudelijk structuurelement "Ruimtelijke Economie"	36
5.1 Prestatie-indicatoren.....	36
5.2 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijke structuurelement	36
5.3 Operationele doelstellingen	36
5.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	36
V. BELEIDSVELD WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	39
1. Inhoudelijk structuurelement 1: Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.....	39
1.1 Prestatie-indicatoren.....	39
1.2 Strategische doelstellingen.....	39
1.3 Operationele doelstellingen	39
1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	39
2. Inhoudelijk structuurelement "Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek"	46
2.1 Prestatie-indicatoren.....	46

2.2	Strategische doelstellingen.....	46
2.3	Operationele doelstellingen	46
2.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	46
3.	Inhoudelijk structuurelement "Strategisch basisonderzoek"	52
3.1	Prestatie-indicatoren.....	52
3.2	Strategische doelstellingen.....	52
3.3	Operationele doelstellingen	52
3.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	52
4.	Inhoudelijk structuurelement "Onderzoeksinfrastructuur"	54
4.1	Prestatie-indicatoren.....	54
4.2	Strategische doelstellingen.....	54
4.3	Operationele doelstellingen	54
4.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	54
5.	Inhoudelijk structuurelement "Postinitieel onderwijs"	63
5.1	Prestatie-indicatoren.....	63
5.2	Strategische doelstellingen - Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen	63
5.3	Operationele doelstellingen	63
5.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	63
VI.	BELEIDSVELD INNOVATIE	65
1.	Inhoudelijk structuurelement "Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek"	65
1.1	Prestatie-indicatoren.....	65
1.2	Strategische doelstellingen.....	65
1.3	Operationele doelstellingen	65
1.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	65
2.	Inhoudelijk structuurelement "Valorisatie van onderzoeksresultaten"	74
2.1	Prestatie-indicatoren.....	74
2.2	Strategische doelstellingen.....	74
2.3	Operationele doelstellingen	74
2.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	74
3.	Inhoudelijk structuurelement "Versterken van innovatiekracht ondernemingen"	77
3.1	Prestatie-indicatoren.....	77
3.2	Strategische doelstellingen.....	77
3.3	Operationele doelstellingen	77
3.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	79
4.	Inhoudelijk structuurelement "Ontvangsten participaties"	86
4.1	Prestatie-indicatoren.....	86

4.2	Strategische doelstellingen.....	86
4.3	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	86
VII.	BELEIDSVELD WETENSCHAPSCOMMUNICATIE.....	88
1.	Inhoudelijk structurelement "Wetenschapspopularisering- en communicatie".....	88
1.1	Prestatie-indicatoren.....	88
1.2	Strategische doelstellingen.....	88
1.3	Operationele doelstellingen	88
1.4	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	88
VIII.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	93
1.	Apparaatskredieten	93
1.1	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	93
1.2	Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie.....	93
1.3	IVA's zonder rechtspersoonlijkheid - Agentschap Innoveren en Ondernemen	94
2.	Provisies/Thema overschrijdend.....	98
2.1	Ontvangsten.....	98
2.2	Uitgaven.....	98
IX.	LIJST MET AFKORTINGEN	106
X.	OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN	109

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Ik verwijs hiervoor naar mijn beleidsnota 2024-2029

III. SAMENVATTING

De globale budgetevolutes voor de beleidskredieten worden in de tabellen hieronder weergegeven en verder toegelicht.

TOTAAL - ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	141.472	5.000	0	2.295.834	2.133.953
Bijstelling BO 2025	-27.093	-5.000	0	-31.164	-24.340
BO 2025	114.379	0	0	2.264.670	2.109.613

PROGRAMMA TC - ECONOMIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	141.363	5.000	0	998.483	857.376
Bijstelling BO 2025	-27.093	-5.000	0	-13.976	-65.985
BO 2025	114.270	0	0	984.507	791.391

Economie (Programma TC) heeft betrekking op de middelen van het Fonds Innoveren & Ondernemen. Dit fonds wordt beheerd door het Agentschap Innoveren & Ondernemen en wordt ingezet voor maatregelen gericht op:

- het stimuleren van ondernemerschap (bespreking onder strategische doelstelling: *Meer en sterkere ondernemers*);
- het verhogen van het groeipotentieel en het innoverend vermogen van de Vlaamse ondernemingen (bespreking onder strategische doelstellingen: *Veerkrachtige sectoren en bedrijven* en *Impactvol innoveren in bedrijven en clusters en optimale kennisverspreiding in het beleidsveld Innovatie*);
- het creëren van stimulerende omgevingsfactoren voor het ondernemen (bespreking onder strategische doelstelling: *Duurzame en innovatieve ruimte om te ondernemen*).

PROGRAMMA TE - WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	821.707	811.355

Bijstelling BO 2025	0	0	0	-10.677	26.142
BO 2025	0	0	0	811.030	837.497

Met de middelen rond wetenschappelijk onderzoek (Programma TE) wordt er geïnvesteerd in grensverleggend fundamenteel onderzoek. Het doel is te investeren in de kennisbasis van onderzoekers en ondernemingen om voorop te kunnen lopen in de economie van morgen, en in excellent onderzoek van onderzoekscentra en universiteiten.

PROGRAMMA TF - INNOVATIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	109	0	0	464.116	453.451
Bijstelling BO 2025	0	0	0	-6.594	15.571
BO 2025	109	0	0	457.522	469.022

Met innovatie (Programma TF) wordt er een brug geslagen tussen het wetenschappelijk onderzoek en de praktische toepassing ervan. Hierbij worden subsidies of toelagen gegeven aan strategische onderzoekscentra met het oog op innovatieve economische en maatschappelijke valorisatie van excellent onderzoek op gebied van micro- & nano-elektronica, biotechnologie, duurzame ontwikkeling, digitalisering en maakindustrie.

PROGRAMMA TL - WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	11.528	11.771
Bijstelling BO 2025	0	0	0	83	-68
BO 2025	0	0	0	11.611	11.703

Het programma Wetenschapscommunicatie (Programma TL) heeft betrekking op de middelen die het Departement WEWIS aanwendt om het brede publiek en jongeren te informeren over en te sensibiliseren voor het belang van wetenschap, en technologische innovatie en zo het maatschappelijk draagvlak voor deze domeinen te versterken. Acties rond STEM, creativiteit en ondernemerschap worden (ook) ontwikkeld binnen het programma TC door het VLAIO.

IV. BELEIDSVELD ECONOMIE

1. Inhoudelijk structurelement "Toegang tot financiering voor ondernemingen"

1.1 Prestatie-indicatoren

- De perceptie kredietbelemmeringen (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 1)
- Het aantal projecten in portfolio bij PMV (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 2)

1.2 Strategische doelstellingen

Met de acties onder dit ISE streven we naar een vlotte toegang tot financiering en risicokapitaal voor ondernemingen en ondernemers.

Onder dit ISE valt onder andere:

- het aanbieden van verschillende financieringsformules en investeringsmogelijkheden door de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en de Limburgse Reconversiematschappij (LRM);
- via PMV (die erkend is als InvestEU implementing partner) de toegang tot Europese financiële instrumenten (inclusief InvestEU-investeringsprogramma 2021-2027) voor Vlaamse bedrijven en projecten bevorderen.

1.3 Operationele doelstellingen

Met het economische overheidsinstrumentarium van PMV en LRM voeren we een duurzaam investeringsbeleid dat zorgt voor welvaart en welzijn in Vlaanderen en dat het Vlaamse economische weefsel versterkt. We stroomlijnen de Vlaamse financieringsondersteuning en stemmen deze af op de concrete noden van ondernemingen en projecten, die (nog) niet gelenigd worden door de markt of die niet volledig gefinancierd geraken.

De nieuwe samenwerkingsovereenkomst met PMV (2022-2027) is in 2022 in werking getreden. De samenwerkingsovereenkomst met LRM liep in mei 2024 ten einde. Na een grondige evaluatie van de werking van LRM werd in het voorjaar van 2024 samengezeten met LRM om een nieuwe samenwerkingsovereenkomst op te stellen. Deze werd op 19 april 2024 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Deze overeenkomsten herbevestigen dat de investeringsmaatschappijen ernaar streven om Vlaamse ondernemingen bij te staan bij hun groei, digitalisatie, verduurzaming en hun internationalisatie, ofwel via rechtstreekse financiering, ofwel onrechtstreeks, via fondsen. Men streeft ernaar om de drempels te verlagen voor toegang tot financiering.

PMV-groep zet ook in op het mobiliseren van Europese middelen of door garantieregelingen aan te wenden vanuit de Europese financiële instellingen, dit om starters en groeiers alle kansen te geven voor (internationale) expansie. Daarom werd de samenwerkingsovereenkomst betreffende de dienstverlening door PMV in het kader van Europese financiële instrumenten goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 december 2023.

Aangezien PMV de nood aan scale-upfinanciering binnen Vlaanderen en Europa volledig erkent, heeft PMV het initiatief genomen om vanuit België deel te nemen aan het European Tech Champions Initiative (ETCI). Het fonds maakt het

broodnodige groeikapitaal beschikbaar voor Europese scale-ups uit de techindustrie.

1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	10.000	-10.000	0	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	10.000	-10.000	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Vlaamse Participatie maatschappij VPM wordt vereffend en bijgevolg wordt er geen dividend in 2025 meer uitgekeerd. De algemene ontvangsten AO worden bijgesteld naar aanleiding van de vereffening van Vlaamse Participatie maatschappij VPM.

FINANCIERING ONDERNEMINGEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	8.959	-1.660	7.299	5.000	-5.000	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	121.801	-14.930	106.871	0	0	0

Totaal	130.760	-16.590	114.170	5.000	-5.000	0
---------------	----------------	----------------	----------------	--------------	---------------	----------

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De bijsturing van de algemene ontvangsten AO wordt voornamelijk veroorzaakt door een actualisatie van de gebudgetteerde terugbetalingen in het begrotingsjaar 2025 van de handelshuurleningen, de heropstart- en de overbruggingsleningen die afgesloten werden in het kader van de corona crisis. De bijsturing van de toegewezen ontvangsten -5.000 keuro betreft het dividend van de Limburgse Reconversie Maatschappij (LRM) dat via het Vlaamse Gewest terechtkomt bij Limburg Sterk Merk (LSM).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	28.660	-5.039	23.621	28.660	-5.039	23.621
Toelagen (interne stromen (IS))	2.918	-74	2.844	2.918	-74	2.844
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	31.578	-5.113	26.465	31.578	-5.113	26.465
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De voornaamste aanpassing is de bijsturing van -5.000 keuro betreffende het dividend van de Limburgse Reconversie Maatschappij (LRM) dat via het Vlaamse Gewest terechtkomt bij Limburg Sterk Merk (LSM).

1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

TB0-9TCAAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel kwam de dividenduitkering van VPM.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	10.000	0	0
Bijstellingen BO 2025	-10.000	0	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

VPM wordt vereffend en het dividend valt vanaf 2025 weg.

TB0-9TCATBA-OW – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel landt de winstuitkering van LRM.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	0	5.000	0
Bijstellingen BO 2025	0	-5.000	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De LRM-dividenden komen via het Vlaamse Gewest bij de Stichting Limburg Sterk Merk (LSM) terecht, die op haar beurt maatschappelijke projecten ondersteunt in de provincie Limburg.

TC0-9TCAABA-OW – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit is een nieuw begrotingsartikel voor de verwerking van de verliesfinanciering van de waarborgregeling van PMV. Voortaan wordt aan ontvangstenzijde enkel rekening gehouden met de premie-incasso en niet met recuperaties.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	4.656	0	0
Bijstellingen BO 2025	1.851	0	0
BO 2025	6.507	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling van 1.851 keuro betreft een nieuwe raming aangaande het nieuwe begrotingsartikel ten opzichte van het oude artikel TC0-9TCBTBA-OW. Voortaan wordt aan ontvangstenzijde enkel rekening gehouden met de premie-incasso en niet met recuperaties.

TC0-9TCAABC-OW – CORONA 2020 – HANDELSHUURLNING EN HEROPSTARTLENING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het begrotingsartikel voor de intrestterugbetalingen van de handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	4.303	0	0
Bijstelling BO 2025	-3.511	0	0
BO 2025	792	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Het betreft het begrotingsartikel voor de intrestterugbetalingen van de handelshuurleningen (2020), van de heropstartleningen (2021) en overbruggingsleningen (2022 en 2023) t.g.v. de coronacrisis.

Voor de heropstartleningen worden de intrestaflossingen op 91 keuro geraamd in 2025. Voor de overbruggingslening wordt een rente-ontvangst van 701 keuro voorzien in 2025. Samen geeft dit 792 keuro aan verwachte rentebetalingen.

TC0-9TCAABX-OI – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het begrotingsartikel waarmee FIO gerecupereerde coronasteun (die conform de begrotingsinstructies door FIO naar de algemene middelen worden doorgestort) en ontvangsten van verkopen van onroerende goederen terugstort. Conform het Regeerakkoord krijgt de betrokken entiteit, om verdere efficiëntieverhogingen aan te moedigen, een deel van de verworven opbrengst die ze kan herinvesteren.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstelling BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Het betreft de terugvorderingen van door FIO onterecht toegekende corona- en relancesteun, die naar de algemene middelen worden doorgestort. Aangezien de begrotingsinstructies BO 2025 niets voorzien qua terugstorting van gerecupereerde coronasteun, passen we dit aan bij BA 2025 o.b.v. de uitvoering in 2024.

TC0-9TCAABC-OP – CORONA 2020 – HANDELSHUURLENING EN HEROPSTARTLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de kapitaal terugbetalingen van de handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	121.801	0	0
Bijstelling BO 2025	-14.930	0	0
BO 2025	106.871	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het betreft het begrotingsartikel voor de kapitaalsterugbetalingen van de handelshuurleningen, heropstartleningen en overbruggingsleningen (n.a.v. de corona-crisis).

Er worden voor 11 keuro aan kapitaalsaflossingen voorzien voor de handelshuurleningen in 2025.

Voor de heropstartleningen wordt 16.164 keuro aan terugbetalingen van kapitaal voorzien.

Voor de overbruggingsleningen wordt voor 90.695 keuro aan kapitaalsterugbetalingen voorzien in 2025.

In totaal wordt er voor 106.871 keuro aan kapitaalsaflossingen geraamd.

Uitgavenartikelen**TB0-1TCA2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met deze middelen is PMV in staat om zich in te zetten om Europese financiële instrumenten aan te trekken. Op dit begrotingsartikel worden de volgende dossiers aangerekend:

- het fiduciair beheer van het Flanders Future Tech Fund (FFTF), waarmee PMV belast is; (bo2024: 75k euro, bo2025: 75k + indexering zoals vermeld in de so),
- vergoedingen aan PMV voor de activiteiten in het kader van Europese financiële instrumenten, dit betreft onder andere het InvestEU-garantieprogramma van de Europese Commissie voor de periode 2021-2027. (bo2024: 355k euro, bo2025: 355k euro + indexering zoals vermeld in de so).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2024	1.016	1.016
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	-45	-45
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	977	977
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TC0-1TCA5DY-IS	-200	-200	Enmalig BA 2024: Dossierbehandelaars overbruggingslening
Van TB0-1TBA2AH-PR	155	155	compensatie van de bijstelling met 155 keuro voor SWO PMV Europese instrumenten cfr begrotingsakkoord
TOTAAL	-45	-45	

TB0-1TCA4BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Subsidie aan Limburg Sterk Merk (LSM).

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds Winstuitkering LRM. De bijhorende toegewezen ontvangst staat op begrotingsartikel TB0-9TCATBA-OW van de middelenbegroting van het departement WEWIS. De inkomsten uit het Fonds worden aangewend voor een subsidie aan de Stichting Limburg Sterk Merk (LSM) voor activiteiten die de economische, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van Limburg bevorderen.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2024	5.000	5.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-5.000	-5.000
BO 2025	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
cf. dividend LRM	-5.000	-5.000	
TOTAAL	-5.000	-5.000	

Het dividend ontvangen van LRM wordt doorgestort aan LSM.

TC0-1TCA2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het begrotingsartikel voor de netto verliesfinanciering van de NV PMV-Standaardwaarborgen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	17.663	17.663
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	17.663	17.663
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Rekening houdend met het VAPN-advies 2021/1 wordt het verlies constant gehouden op het niveau van BA2024. Bij BA2024 vond de aanpassing van –927 keuro plaats om gevolg te geven aan het VABN advies en de nieuwe werkwijze voor de verliesfinanciering.

TC0-1TCA2BC-PA – HANDELSHUURLENING en HEROPSTARTLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor het toestaan van handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis en de Oekraïne crisis.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

N.a.v. de Oekraïne crisis werd 250 miljoen euro voorzien in 2023 voor overbruggingsleningen voor bedrijven. In 2025 worden geen nieuwe leningen voorzien.

TC0-1TCA2BC-WT – HANDELSHUURLENING EN HEROPSTARTLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de verliezen op de handelshuurleningen, uitgegeven in 2020 n.a.v. de coronacrisis, en voor de verliezen van de heropstartleningen van 2021.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	4.981	4.981
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	4.981	4.981

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voorlopig wordt van constant beleid uitgegaan.

TC0-1TCA2BV-IS – WAARBORGBEHEER NV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het artikel voor de beheervergoeding Waarborgregeling.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	2.466	2.466
Index	41	41
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	-122	-122
BO 2025	2.385	2.385
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De index van 2% (GZI) levert 41 keuro verhoging op.

De kost per mandag daalt door een aantal pensioneringen en vervanging door jongere werknemers. Ook het aantal VTE daalt licht. Dit geeft een daling van 122 keuro. Bij BA2024 was er een daling van 15 keuro (van 2.481 keuro naar 2.466 keuro).

TB0-1TCA2BY-IS – FLANDERS FUTURE TECH FUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Flanders Future Tech Fund beoogt een brede vermarkting van Vlaamse technologie door financiering te verstrekken in een vroege fase.

Binnen een investeringscontext met ESR-neutraliteit, moet FFTF inspelen op de financieringsnaden van vroege technologie-initiatieven van de SOC's, universiteiten en Vlaamse speerpuntclusters, en in tweede orde van private partijen. De investeringsfocus van FFTF is gericht op de beleidsprioriteiten digitalisering, duurzaamheid en zorg.

Er wordt een gemiddelde van vier investeringen per jaar verwacht

Op dit begrotingsartikel worden de vergoeding voor PMV voor het operationeel beheer van FFTF en de vergoeding voor kosten van derden verschuldigd door FFTF aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	452	452
Index	7	7
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0

BO 2025	459	459
Aanwending VAK-ruiter		

1.4.2 Overige entiteiten onder toezicht

- LRM-groep

Omschrijving

De begroting omvat de verschillende vennootschappen van de LRM-groep.

- PMV

Omschrijving

PMV bouwt als investeringsmaatschappij aan een duurzame Vlaamse economie, de motor van welvaart en welzijn. PMV is de partner van ambitieuze ondernemingen en projecten, die inzetten op maatschappelijke impact en financieel rendement.

- Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM)

Omschrijving

De Vlaamse Participatiemaatschappij had als opdracht de aandelen die het Vlaamse Gewest aanhoudt in de GIMV (27,65%), te beheren. In het voorjaar 2024 werden deze aandelen verkocht. De ontvangsten bestonden voornamelijk uit de ontvangen dividenden van GIMV maar deze werden tot en met 2024 uitgegeven. Zie begrotingsartikel TB0-9TCAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN.

2. Inhoudelijk structurelement "Ondernemerschap"

2.1 Prestatie-indicatoren

- Aantal oprichtingen (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 3)
- Overlevingsgraad na 5 jaar (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 4)
- Bereik dienstverleners contract ondernemerschap (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 5)

2.2 Strategische doelstellingen op het niveau van de ISE

Met de acties onder dit ISE streven we naar meer en sterkere ondernemers in Vlaanderen.

2.3 Operationele doelstellingen

- We zetten in op een positieve beeldvorming rond ondernemerschap met een specifieke focus op jongeren
- We bieden ondersteuning aan ondernemers in alle levensfasen van hun onderneming
- We bieden ondersteuning en begeleiding aan voor snelgroeiende ondernemingen
- We zetten in op vorming van ondernemers en levenslang leren met een specifieke focus op STEM
- We stimuleren innovatie bij steden en gemeenten

2.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

2.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

2.4.2 Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

TCH-ATCA5CA-WT – Bevorderen van ondernemerschap

ATC3AB – ATC3AN STEM

Hier worden de acties rond STEM aangerekend. De STEM-partnerschappen en STEM-trajecten worden verlengd. Het VAK blijft na de verhoging met 500 keuro bij BA2025 constant en het VEK daalt met –1.121 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 3.000 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.138 keuro

ATC306 Onderzoeken ter ondersteuning van het beleid inzake toegang tot financiering en/of ondernemersbevordering

Op deze rubriek worden de diverse evaluaties, studies en onderzoeken vastgelegd, die uitgevoerd worden in het raamcontract voor monitoring inzake ondernemerschap.

De VAK en VEK blijven constant in 2025.
Benodigd vastleggingskrediet 2025: 500 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 500 keuro

ATC313 Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap

Op deze rubriek worden de oude oproepen uitbetaald. Daarnaast worden alle vastleggingen en betalingen aan de structurele partners hierop gegroepeerd en worden ook eventuele andere projecten ad hoc hierop vastgelegd en uitbetaald.

Er wordt 4.346 keuro VAK voorzien (status quo) en 8.965 keuro VEK voorzien (+35 keuro).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 4.346 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 9.000 keuro

ATC361 Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap

Op deze rubriek worden de vastleggingen en uitbetalingen gedaan voor de aangeduide dienstverleners in het bestek ondernemerschap. Er zijn ook nog een aantal andere projecten die op deze rubriek worden vastgelegd en uitbetaald, het gaat hier telkens over overheidsopdrachten.

Bij BO2025 wordt 26.401 keuro aan VAK voorzien (+375 keuro t.o.v. BA2024). Het VEK wordt geraamd op 21.663 keuro (+375 keuro t.o.v. BA2024).

Deze stijging is het gevolg van interne compensaties, m.n.:

- Fiscale minderinkomsten winwinlening -515 keuro (o.b.v. 1^e raming winwin)
- Beheersvergoeding PMV +16 keuro
- Index vzw bedrijfstrajecten +124 keuro

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 26.714 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 21.663 keuro

ATC387 – ATC3AM – ATC3AO Kennisdiffusie Hogescholen

Hier worden de acties in kader van de werking rond kennisdiffusie aangerekend. De middelen worden ingezet voor de opbouw van een digitaal platform, voor kennisinstrumenten en voor een oproep naar hogescholen.

In 2025 stijgt het VAK met 880 keuro voor internationale onderzoekssamenwerking hogescholen. De middelen worden herverdeeld vanuit de investeringsprovisie ATC372.

De VEK-behoefte wordt geraamd op 8.380 keuro (+3.130 keuro t.o.v. BA2024). Deze VAK en VEK is zichtbaar onder begrotingsartikel TCH-ATCA5CW-IS (infra), gezien de begunstigden van Kennisdiffusie tot het Hoger Onderwijs behoren.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 8.380 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 8.380 keuro

ATC3AU AI/CS

Op deze rubriek worden de projecten in kader van de beleidsplannen AI (Artificial Intelligence) en CS (Cybersecurity) aangerekend.

Er is voor 2.650 keuro VAK (status quo t.o.v. BA2024) voorzien binnen Ondernemerschap.

Er is voor 2.042 keuro VEK (+287keuro t.o.v. BA2024) nodig.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.650 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.042 keuro

ATC373 en ATC3AP E-loket en validata

Dit betreft het budget voor e-loket. VLAIO staat in voor de exploitatie en de verdere doorontwikkeling van e-loketondernemers. Zo wordt er in 2025 verder gewerkt aan trajecten inzake een verbeterd mandatenbeheer, Single Digital Gateway en aansluitingen op nieuwe bouwstenen die bijdragen aan de noden van ondernemers. De VAK en VEK blijven constant.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.242 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.046 keuro

ATF384 Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO)

In 2025 wordt 2.780 keuro aan VAK voorzien en 3.000 keuro aan VEK, wat constant is t.o.v. BO2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.780 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.000 keuro

ATF396 Vzw Team Bedrijfstrajecten

In de nieuwe convenant voor de vzw Team Bedrijfstrajecten worden de VAK en VEK opgetrokken naar 6.282 keuro VAK en VEK. Dit is een stijging (door index, intern gecompenseerd op ATC361, supra) met 124 keuro VAK en VEK t.o.v. BO2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 6.282 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 6.282 keuro

ATC339 Beheersvergoedingen aan derden voor verschillende maatregelen

Het betreft de beheersvergoedingen aan PMV die zowel qua VAK als qua VEK met 78 keuro stijgen t.o.v. BA2024. Dit is voor de stijging van de beheersvergoeding winwinlening van 188 keuro naar 266 keuro. De compensatie ervan gebeurt op ATC361 (supra).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 3.906 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.906 keuro

ATC314 Fiscale minderinkomsten federale overheid in het kader van de winwinlening (art 132 decreet)

Voor de begroting 2025 wordt o.b.v. de laatste meerjarenraming 13.984 keuro aan kosten verwacht. Dit bedrag wordt dan ook aan VAK en VEK zijde gebudgetteerd. Dit is een stijging van 1.567 keuro t.o.v. de BA2024. De stijging wordt gecompenseerd door een daling op ATF3AK (infra) van -2.082 keuro en door de stijging op 1EC361 van 515 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 13.984 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 13.984 keuro

ATC3BA/ATC3BB/ATC3BC: steuninstrumenten vanuit Syntra

Jaarlijks ontvangt Syntra een indexatie voor het aandeel loon, steeds geraamd op 75% van de subsidies aan de SYNTRA, volgens de GZI van 7/5/2024. Dit geeft een stijging van 998 keuro t.o.v. de berekening bij BA2024. Op 3/9/2024 volgde een update van de manuele index voor Syntra-bevoegdheden van 52 keuro, gevolgd door een besparing van -131 keuro (Index BO 2025 besparing 50% werking (NLBP)). Netto geeft dit een stijging van 919 keuro t.o.v. BA2024. Deze stijging wordt op basisallocatie ATC3BB gezet.

Bij BA2024 was er al een bijstelling met -438 keuro t.o.v. BO2024. Deze werd nadien licht bijgesteld met +73 keuro (Update manuele index voor Syntra-bevoegdheden (FPB 3/9/2024)).

ATC3BA is de basisallocatie voor de toegewezen trajecten Syntra.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 1.606 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.119 keuro

ATC3BB is de basisallocatie voor de Ondernemerschapstrajecten Syntra.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 49.151 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 48.663 keuro

TCH-ATCA5CW-IS – Ondernemerschap stimuleren – Hoger Onderwijs

ATC000 Infrastructuur Hogescholen/ATC3BH Interne stromen Hoger Onderwijs

Er werd in 2023 een recurrent steuninstrument voor Infrastructuur Hogescholen opgestart. Het VAK-budget werd in 2024 aan de TETRA-lijn (zie hieronder bij innovatiesteun) toegevoegd. Er is nog 2.000 keuro VEK nodig voor de vastleggingen in eerdere jaren.

Daarnaast is er nog 900 keuro VAK (= status quo) en 2.942 keuro VEK voorzien voor bevorderen van ondernemerschap met interne stromen van het Hoger Onderwijs als begunstigde.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 900 keuro (excl. Kennisdiffusie)

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 4.942 keuro (excl. Kennisdiffusie)

TCH-ATCA5CY-IS – Ondernemerschap stimuleren – Interne Stromen Flanders DC

Rubriek ATC3AC

Op deze rubriek wordt de jaarlijkse werkingssubsidie i.h.k.v. het convenant tussen VLAIO en Flanders DC vastgelegd en uitbetaald. De VAK en VEK blijven constant t.o.v. BA2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.165 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.165 keuro

3. Inhoudelijk structurelement "Groeiondersteuning voor kmo's en groeibedrijven"

3.1 Prestatie-indicatoren

- Aantal extreme groeiers (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 6)
- Aantal gesteunde ondernemingen (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 7)

3.2 Strategische doelstellingen op het niveau van de ISE

Met de acties onder dit ISE beogen we bedrijven en sectoren in Vlaanderen veerkrachtig te maken.

3.3 Operationele doelstellingen

- We stimuleren ondernemingen in het Vlaamse Gewest om te investeren in levenslang leren en kennis te verwerven via het aankopen van advies.
- Met opleidings- en investeringssteun ondersteunen we ondernemingen die zich door innovatie transformeren om hun internationale concurrentiële positie te versterken.
- Voor een beperkt aantal sectoren en thema's voorzien we specifieke instrumenten gericht op bepaalde doelgroepen van bedrijven of thema's.

3.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEI-ONDERSTEUNING KMO'S EN GROEIBEDRIJVEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	603	-503	100	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	603	-503	100	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De kredietevolutie wordt verklaard door de bijstelling van de verwachte Europese ontvangsten.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	12.732	-486	12.246	12.732	-486	12.246
Toelagen (interne stromen (IS))	954.173	-8.377	945.796	813.066	-60.386	752.680
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	966.905	-8.863	958.042	825.798	-60.872	764.926
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De delta's worden grotendeels verklaard door het bijstellen van eenmalige middelen uit 2024 zoals bijvoorbeeld ICL-uitgaven gefinancierd met klimaatmiddelen en Leningen Thorsite. Daarnaast is er ook een bijstelling van de strategische investeringssteun aan bedrijven.

Ontvangstenartikelen

TC0-9TCAADC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het begrotingsartikel voor de ESR-neutrale verwerking van met BAR-ontvangsten gefinancierde uitgaven.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	603	0	0
Bijstelling BO 2025	-503	0	0
BO 2025	100	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ESR-neutraliteit moet gerealiseerd worden door de Europese ontvangsten te vergelijken met de uitgaven die door die Europese ontvangsten gedekt worden. De uitgaven worden gelijkgesteld aan het totaal aan uitgavenzijde (lonen + werking), zonder de BTW voor Gateway to Britain, dewelke aan uitgavenzijde gefinancierd wordt door een herverdeling van FIO.

In 2025 worden hier 100 keuro voorzien als tegenpost voor de uitgaven van 100 keuro.

Uitgavenartikelen**TC0-1TCA2DA-WT – BELEIDSVOORBEREIDING****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de beleidsgerelateerde werkingsuitgaven van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	12.129	12.129
<i>Index</i>	<i>17</i>	<i>17</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2025	12.146	12.146
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Met dit budget worden de volgende uitgaven voorzien:

- IT: 10.292 keuro (IT jaarplan);
- Communicatie: 1.214 keuro (communicatie jaarplan);
- Personeel: 350 keuro;
- VLAIO Netwerk: 200 keuro;
- Interregionale Samenwerking: 90 keuro.

In vergelijking met de BO2024 is er de index van 17 keuro.

TC0-1TCA2DC-LO – BAR LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de uitgaven voor wedden van medewerkers die voor het Europese BAR-programma werken in 2025.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	470	470
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-395</i>	<i>-395</i>
BO 2025	75	75
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Het betreft de uitgaven voor wedden van medewerkers die voor het Europese BAR-programma werken in 2025. Er wordt nog met 75 keuro kosten rekening gehouden in 2025.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Update. Dit is stilaan uitdovend. 1 medewerker zal nog enkele maanden voor BAR werken in 2025.	-395	-395	
TOTAAL	-395	-395	

TC0-1TCA2DC-WT – BAR WERKINGSUITGAVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de werkingsuitgaven in het kader van de technische bijstand BAR.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2024	133	133
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-108</i>	<i>-108</i>
BO 2025	25	25
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Globaal is er een daling van 108 keuro van de verwachte uitgaven door het wegvallen van de kosten van de impactstudie en het slotevent.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Dit is een uitdovend programma. Er zullen mogelijk nog wat kleinere kosten zijn.	-108	-108	
TOTAAL	-108	-108	

TC0-1TCA5DY-IS – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft de kredieten van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BO 2024	974.985	855.266
<i>Index (B1)</i>	<i>-365</i>	<i>-365</i>
<i>Compensaties (B2)</i>	<i>-3.415</i>	<i>-3.415</i>

<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>-17.032</i>	<i>-38.420</i>
BA 2024	954.173	813.066
Aanwending VAK-ruiter		

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	954.173	813.066
<i>Index (B1)</i>	<i>7.341</i>	<i>185</i>
<i>Compensaties (B2)</i>	<i>1.571</i>	<i>1.571</i>
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>2.711</i>	<i>-42.142</i>
<i>Nieuw beleid en besparingen</i>	<i>-20.000</i>	<i>-20.000</i>
BO 2025	945.796	752.680
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties BO2025:

	(in duizend euro)	
Index	VAK	VEK
Index BO 2025 NLBP GZI 2,1%	14.681	0
Index BO 2025 besparing 50% werking (NLBP)	-7.340	0
Index BO 2025 besparing 50% NLBP	0	-734
Update manuele index Syntra bevoegdheden	1.050	1.050
Index Syntra BO 2025 besparing 50% werking (NLBP)	0	-131
TOTAAL	7.341	185

	(in duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Compensatie naar TC0-1TAA2ZZ-LO voor cofinanciering personeelsleden EEN en EFRO (189 keuro voor EEN en 548 keuro voor EFRO)	-737	-737
Compensatie naar TC0-1TAA2ZZ-WT voor cofinanciering personeelsleden EEN en EFRO (93 keuro voor EEN en 31 keuro voor EFRO)	-124	-124
Terugdraaien éénmalige overdracht bij BA2024 voor VBBV (Verificatiebureau Benchmarking Vlaanderen)	25	25
Terugdraaien overdracht BA 2024 voor dossierbehandelaars overbruggingslening: compensatie naar EB0-1ECA2BA-WT (PMV)	200	200
Terugdraaien overdracht BA 2024 voor dossierbehandelaars overbruggingslening:	200	200

compensatie naar Vlaio op EC0-1EAA2ZZ-LO		
Terugdraaien éénmalig compensatie voor werkmiddelen VLAIO voor transitie-instrument: -7 k€ van FIO naar VLAIO op C0-1EAA2ZZ-WT.	7	7
Terugdraaien éénmalige compensatie naar VRT voor opleidingssteun.	2.000	2.000
TOTAAL	1.571	1.571

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
ICL uitgaven gefinancierd door Klimaatmiddelen. VAK met oorsprong Klimaatmiddelen voor ICL BA 2024 neutraliseren (148.738).	-148.738	0
ICL extra uitgaven via Algemene Middelen – bijstelling toelage wegens ontoereikend Klimaatfonds: toelage bij BA 2024 (101.496) neutraliseren	-101.496	-101.496
ICL uitgaven gefinancierd door Klimaatmiddelen. VAK met oorsprong Klimaatmiddelen voor ICL BO 2025 toevoegen (225.075).	225.075	0
ICL extra uitgaven via Algemene Middelen – bijstelling toelage wegens ontoereikend Klimaatfonds: toelage bij BO 2025 (36.513) wegens ontoereikend VKF toevoegen.	36.513	36.513
Terugdraaien éénmalig BA 2024: Toevoeging VAK om terugstorting naar VKF mogelijk te maken	-2.500	0
Wegvallen in 2025 van éénmalige middelen in 2024 voor Leningen Thorsite (in 2023 met eigen middelen gefinancierd en in 2024 éénmalige ontvangst)	-6.143	-6.143
Eénmalig BA 2024: Tempering VEK op toelage voor onderbenutte ICL-uitgaven 2019-2023	0	28.984
TOTAAL	2.711	-42.142

(in duizend euro)

Nieuw beleid en besparingen	VAK	VEK
Regeerakkoord: Strategische investeringssteun aan bedrijven	-20.000	-20.000
TOTAAL	-20.000	-20.000

3.4.1 Overige entiteiten onder gezag

Fonds voor Innoveren en Ondernemen (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)

Ontvangstenartikelen

TCH-9TCAAZZ-OI

9TC301 TOELAGE

Toelage BO2025: 752.680 keuro.

Dit betreft de toelage aan het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

9TC310 COMPENSATIE VANUIT HET KLIMAATFONDS

Verwachte ontvangsten 2025: 225.075 keuro

Deze worden geraamd op 225.075 keuro (stijging van 76.337 keuro t.o.v. 2024), zijnde de ontvangst vanuit het Klimaatfonds voor Carbon Leakage ter compensatie van de dossiers uit 2024 (zie ook infra bij de verduidelijking van basisallocatie ATC369).

TCH-9TCAAZZ-OW

9TC305 Terugbetalingen door de ondernemingen en stortingen uit hoofde van wettelijke of conventionele bepalingen

Verwachte ontvangsten 2025: 2.000 keuro

Er wordt een bedrag van 2.000 keuro voorzien voor terugbetalingen (status quo t.o.v. BA2024).

9TC314 Inkomsten researchpark Zellik

Verwachte ontvangsten 2025: 556 keuro (stijging van 82 keuro)

Er wordt voor cijnzen een bedrag van 556 keuro aan ontvangsten verwacht in het Research Park Zellik.

9TC318 Terugbetaling terugvorderbaar voorschot evenementen

Het betreft de ontvangsten van de terugvorderbare voorschotten voor de eventementensector in het kader van de coronacrisis. Voor 2025 worden de terugvorderingen ingeschat op 500 keuro voor lopende afbetalingsplannen die de jaargrens overschrijden (daling van 1,5 miljoen euro t.o.v. 2024).

Verwachte ontvangsten 2025 : 500 keuro

9TC320 Inkomsten e-loket

Er wordt 1.000 keuro (status quo) aan ontvangsten verwacht van CJM voor het opzetten en beheren van de pre-productieversie van het verenigingenloket.

Verwachte ontvangsten 2025: 1.000 keuro

Uitgavenartikelen

TCH-ATCA2DC-WT – STIMULEREN VAN GROEI, TRANSFORMATIE EN INNOVATIE

ATC370 Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard 2)

Bij constant beleid wordt een VAK voorzien van 2.000 keuro op programma ATC370 (aard 2) (zie infra bij de verduidelijking van basisallocatie 'ATC320').
Wat het VEK betreft, is er een behoefte op aard 2 van 2.000 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.000 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.000 keuro

TCH-ATCA5DC-WT – GROEI-ONDERSTEUNING VAN KMO'S EN GROEI-BEDRIJVEN – STIMULEREN VAN GROEI, TRANSFORMATIE EN INNOVATIE

Professionalisering kmo's

ATC316 KMO-portefeuille

Het voorziene budget van 2024 blijft behouden.
Uit historische reeksen blijkt dat 80% van de vastlegging nog hetzelfde jaar wordt uitbetaald. Het saldo dient uitbetaald te worden in het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de steun werd aangevraagd. Bijgevolg bedraagt het benodigd VEK in 2025 in totaal 40.000 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 40.000 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 40.000 keuro

Stimuleren van investeringen

ATC317 KMO-Groeisubsidie

Voor 2025 wordt opnieuw 12.500 keuro VAK voorzien (geen wijzigingen t.o.v. BA2024). Voor 2025 wordt een VEK-behoefte van 10.439 keuro ingeschat (+639 keuro t.o.v. BA2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 12.500 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 10.439 keuro

ATC327 STS Investeringssteun aan ondernemingen in toepassing van het decreet betreffend het economisch ondersteuningsbeleid (STS)

De middelen voor STS blijven constant maar werden in 2024 toegevoegd aan basisallocatie ATC320. Deze basisallocatie heette voordien 'Ecologiesteun', maar werd vanaf 2024 benoemd als 'Transitie en Transformatie'. De budgetten voor STS en ecologiesteun worden hier gegroepeerd.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 0 keuro

Ondersteunen van specifieke sectoren

ATC380 Hinderpremie

In 2024 werd een VAK van 10.000 keuro en een VEK van 10.000 keuro voorzien.
Bij constant beleid blijven het VAK en VEK van 10.000 keuro behouden.
Benodigd vastleggingskrediet 2025: 10.000 keuro
Benodigd vereffeningskrediet 2025: 10.000 keuro

ATC328 Screen Flanders

Het VAK budget blijft constant op 3.500 keuro. Het VEK blijft op 4.500 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 3.500 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 4.500 keuro

ATC010 Contracts for difference

Er wordt 7 miljoen euro VEK voorzien voor Contracts for Difference. Dit is 10% van de verwachte vastlegging van 70 miljoen euro in 2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 7.000 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 7.000 keuro

Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg)

ATC341 Vlaamse cofinanciering voor EFRO-projecten

Voor EFRO Vlaanderen wordt uitgegaan van een totaal programmabudget van 576 miljoen euro aan totale kosten. Beleidsdoelstelling Smart zal 60% van het programmabudget uitmaken, beleidsdoelstelling Green 40%. Het geraamde percentage Vlaamse cofinanciering voor BD1 wordt geraamd op 15%, voor BD2 op 4%. Dit geeft een totaal van 61 miljoen cofinanciering te spreiden over 4 jaar of 15.300 keuro cofinanciering per jaar voor EFRO Vlaanderen.

Voor Interreg 21-27 beschikken we over 235,5 miljoen euro aan te co-financieren EFRO-middelen. Dit is goed voor een geraamde totale kost 452,5 miljoen euro voor de hele periode. Bij de validatie van de programma's Interreg A en B door de Vlaamse Regering werd voor de hele Interreg-periode uitgegaan van een totale budgettaire impact van 15 miljoen euro aan cofinancieringen via het FIO. Het aandeel geraamde percentage Vlaamse cofinanciering bedraagt 3.000 keuro.

VAK 2025: voor EFRO Vlaanderen en Interreg samen wordt een budget ingeschreven van 18.300 keuro (status quo t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 18.300 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 22.762 keuro

Provisies

ATC372 Provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven

Er is 4.029 keuro VAK voorzien op de investeringsprovisie. Het VEK bedraagt 46.717 keuro (-1.176 keuro t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 4.029 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 46.717 keuro

Overige programma's

ATC338 Werkingsuitgaven, gedeeltelijk ter cofinanciering van Europese projecten en ter dekking van beheersvergoedingen aan derden

In deze begrotingspost worden allerlei werkingsuitgaven voorzien ter ondersteuning van het economisch ondersteuningsbeleid. Status quo van VAK en stijging van VEK t.o.v. 2024 (+514 keuro t.o.v. 2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.254 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.639 keuro

Ecologische programma's

ATC320 Transitie en Transformatie

[voorheen : Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard 5)]

Binnen deze basisallocatie worden vanaf 2024 de budgetten voor STS (Strategische Transformatiesteun) en Ecologiesteun gegroepeerd. Voor STS blijft het VAK (20.500 keuro) en VEK (16.500 keuro) constant t.o.v. BO2024.

Voor ecologiesteun op aard 5 is er opnieuw 33.259 keuro VAK budget voorzien. Hiermee zal ook het GREEN programma verdergezet worden.

Op basis van de budgettaire beslissingen in het Regeerakkoord is er een besparing van 20 miljoen euro op "Strategische investeringsteun aan bedrijven". Deze besparing wordt toegepast op deze basisallocatie 1EC320.

De totale VAK daalt daardoor van 53.759 keuro naar 33.759 keuro.

Wat het VEK betreft wordt op basis van historische tendensen voorzien dat in 2025 in totaal 64.913 keuro VEK nodig is voor STS en ecologiesteun (daling van 17.452 keuro t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 33.759 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 44.913 keuro

ATC3BQ/ATC3CE CCS (Carbon Capture & Storage) Backbone en CCU

De Vlaamse Regering besliste in maart 2019 om vanuit Klimaatfonds middelen toe te wijzen aan het toenmalige Hermesfonds voor maatregelen i.h.k.v. CCS-hefboomfinanciering. Voor 2025 wordt voorlopig geen VAK voorzien . Er is nog 5.500 keuro VEK nodig voor bestaande engagementen (status quo).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 5.500 keuro

ATC369 Compensatie Indirecte Emissiekosten

Voor aanvragen in 2025 (emissiejaar 2024) worden volgende parameters gehanteerd:

Emissiejaar	2024
Aanvraagjaar	2025
Steunintensiteit (%)	75
Benchmark	77,41
EUA-termijnkoers (€/ton CO ₂)	89,30
CO ₂ -emissiefactor (tCO ₂ /MWh)	0,59

In 2024 werd voor 225.075 keuro aangevraagd. Herrekend naar de parameters van 2025 (emissiejaar 2024), met name 89,30 euro/ton CO₂ als emissierechtenprijs (in plaats van 83,59 euro/ton CO₂) en 77,41 als gemiddelde benchmark (in plaats van 78,27), betekent dat 237.807 keuro voor 2025. Daar wordt nog een provisie van 10% aan toegevoegd wat het volledige budget op 261.589 keuro brengt.

Het VEK volgt het VAK omdat de steun meteen in één keer wordt uitbetaald (er is dus geen encours).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 261.588 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 261.588 keuro

TCH-ATCG5DH-IS

ATC356 Vergoeding aan VAF voor taken i.h.k.v. Screen Flanders

Er werd een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen VAF en VLAIO voor Screen Flanders getekend. Hierdoor stijgt het VAK en VEK met 38 keuro.

Dit wordt intern gecompenseerd vanuit AEC372 (supra).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 288 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 288 keuro

TCH-ATCA5DO-IS

ATC3AG Interne Stroom FTI

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stroom ten gunste van FTI Technopolis (opwaardering Technopolis site te Mechelen).

In 2019 werd hiervoor 10.000 keuro vastgelegd, waarvan 1.000 keuro wordt betaald in 2025 (status quo t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 0 keuro

TCH-ATCA5DP-IS

ATC3AF ILVO EFRO

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stroom ten gunste van ILVO. Het betreft hier middelen voor ILVO vanuit EFRO-projecten. Er is 1.399 keuro VEK nodig (-1 keuro t.o.v. BO2024), vnl. voor lopende EFRO-projecten.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 1.399 keuro

TCH-ATCA5DQ-IS

ATC363 Overdrachten aan VITO – strategische ecologieprojecten en ATC3AA Cofinanciering EFRO VITO

Het VITO ontvangt van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen middelen voor het beoordelen van de investeringen opgenomen in de strategische ecologieprojecten. Daarnaast is VITO begunstigde voor enkele EFRO-projecten.

Het VAK blijft constant t.o.v. 2024 en het VEK daalt met 57 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 101 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 226 keuro

TCH-ATCA5DR-ISATC390 en ATC392 Hoger Onderwijs

Het betreft de interne stromen t.g.v. universiteiten en hogescholen.

Er dient zowel VEK te worden voorzien voor lopende EFRO-projecten, als voor projecten van de investeringsprovisie (onderzoeksinfrastructuur, Innoverend Ondernemen, Einstein Telescope Pathfinder Fieldlab...).

De VEK-behoefte stijgt met 4.997 keuro t.o.v. BA 2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 6.211 keuro

TCH-ATCA5DT-ISATC381 FWO

Het betreft de interne stromen t.g.v. het FWO (FRIS IT-aanpassingen, IRI call, KOTK...). Het VEK stijgt met 751 keuro t.o.v. BA2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.625 keuro

4. Inhoudelijk structuurelement "Vergroening/klimaat"

Het beleid rond vergroening en klimaat zit verweven in de andere ISEs, zoals het ISE "groei-ondersteuning voor kmo's en groeibedrijven", het ISE "domeinspecifiek fundamenteel onderzoek", het ISE "versterken van innovatiekracht van ondernemingen", of ook nog het ISE "brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek".

5. Inhoudelijk structurelement "Ruimtelijke Economie"

5.1 Prestatie-indicatoren

- Aantal extreme groeiers (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 6)
- Aantal gesteunde ondernemingen (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 7)

5.2 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijke structurelement

Een geschikt vestigingsmilieu voor elke onderneming

5.3 Operationele doelstellingen

- We zetten in op de ontwikkeling van bedrijventerreinen en brownfields
- We monitoren het economisch ruimtegebruik op bedrijventerreinen
- We zorgen voor aantrekkelijke handelskernen

5.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

5.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

5.4.2 Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

TCH-ATCA2FA-WT : Ruimtelijke economie – stimuleren van optimale omgevingsfactoren

ATC374 Beheer Researchpark Zellik

Er is een overheidsopdracht parkmanagement gegund voor de jaren 2024, 2025 en 2026 aan jaarlijks 18 keuro (incl. btw). Daarnaast zijn er nog voor 5 keuro aan diverse kosten.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 23 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 23 keuro

TCH-ATCA5FA-WT

Herontwikkeling van ruimte voor bedrijven, regelluwe zones & klimaatneutrale bedrijventerreinen

ATC353 Uitgaven voor de aanleg van bedrijventerreinen

Het VAK budget blijft constant op 20.050 keuro. Het VEK daalt met 5.000 keuro t.o.v. BA2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 20.050 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 20.000 keuro

Afstemmen van vraag naar en aanbod van werklocaties

ATC347 Overheidsopdrachten in functie van continuering beleidsgericht onderzoek inclusief opdrachten en samenwerkingsovereenkomsten met de POM's

Deze middelen dienen voor studies op vlak van ruimtelijke economie en het handelsvestigingsbeleid en voor het inhuren van expertise, waarvoor VLAIO niet de competenties in huis heeft (zoals MER-disciplines enz.).

Er is 500 keuro VAK en 600 keuro aan VEK nodig (beiden status quo t.o.v. BA2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 500 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 600 keuro

Toplocaties voor ondernemen en innoveren

ATC351 Projecten in het kader van gebiedsgerichte partnerschappen en/of het Vlaams ruimtelijk-economisch beleid

Er is 2.000 keuro VAK nodig voor ruimtelijk-economische projecten en of gebiedsgerichte partnerschappen rond beheer en verduurzaming van projectzones of het verwevingsbeleid. Deze VAK blijft status quo t.o.v. BA2024. Het VEK blijft constant op 1.600 keuro.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.000 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 1.600 keuro

Andere programma's

ATC340 Project Ondernemingsvriendelijke Gemeente

Hier worden de overlegtafels VVSG uitbetaald. In 2022 startte er een nieuw project overlegtafels VVSG. Hiervoor wordt geen VAK meer voorzien in 2025.

Er is nog 250 keuro VEK (status quo t.o.v. BA2024) nodig.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 250 keuro

ATC352 Handelskernversterking

Voor handelskernversterking is net als in 2024 nog 3.000 keuro VEK nodig. Er wordt geen VAK meer voorzien.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.000 keuro

TCH-ATCA5FT-IS : Ruimtelijke economie – hoger onderwijs

ATC3AR en ATC3AE Hoger onderwijs bedrijventerreinen

Voor de projectenincubator Blue_App en het bedrijventerrein Techlane te Zwijnaarde is er in totaal 29 keuro VEK nodig.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 29 keuro

TCH-ATCA2FX-IS

ATC378 STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) (aard2)

Er is geen VAK en VEK meer nodig in 2025.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 0 keuro

TCH-ATCA5FX-IS

ATC365 STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) (aard5)

Er is geen VAK en VEK meer nodig in 2025.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 0 keuro

5.4.3 Overige entiteiten onder toezicht

- *Site-ontwikkeling Vlaanderen (SOV)*

Site-Ontwikkeling Vlaanderen (SOV) staat in voor de herontwikkeling van de terreinen van het vroegere bedrijf Balmatt Industries in Mol. Op de gesaneerde gronden heeft VITO een pilootproject opgezet voor een diepe-geothermiecentrale met 3 boorputten. Vanaf 2021 maakt de centrale integraal deel uit van een testprogramma om geïnduceerde seismiciteit te onderzoeken, met het oog op een veilige aardwarmtewinning in de toekomst. Hierbij is het de bedoeling een antwoord vinden op de vraag of het mogelijk is om aardwarmte te winnen uit kalkstenen diep onder Mol en Dessel zonder trillingen te veroorzaken die schade kunnen aanrichten aan de oppervlakte.

Ontvangsten

De ontvangsten voor SOV zijn zeer beperkt en bestaan uit een overgedragen overschot van vorig boekjaar van 4.664 keuro en rente-ontvangsten van 85 keuro.

Uitgaven

Bij de uitgaven zijn er voor 61 keuro werkingskosten (inclusief 50 keuro indirecte belastingen), 96 keuro rentelasten en 498 keuro aflossingen van langdurige leningen.

V. BELEIDSVELD WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

1. Inhoudelijk structurelement 1: Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek

1.1 Prestatie-indicatoren

- Top 10 meest geciteerde wetenschappelijke artikels t.o.v. EU (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 12)
- GOVERD en HERD t.o.v. EU (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 13)
- Aantal projecten met BOF- en FWO-financiering (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 14)

1.2 Strategische doelstellingen

We ondersteunen het excelleren in door nieuwsgierigheid gedreven fundamenteel wetenschappelijk onderzoek als basis voor toekomstige technologische doorbraken.

1.3 Operationele doelstellingen

- We maken van FWO het huis van elke excellente onderzoeker.
- We optimaliseren de huidige onderzoeksfinanciering voor onze Vlaamse universiteiten
- We leveren inspanningen om de onderzoekersloopbaan aantrekkelijk te houden voor alle onderzoekers

1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMEEN FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	753.439	-5.946	747.493	731.232	34.577	765.809
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	753.439	-5.946	747.493	731.232	34.577	765.809

Aanwending VAK-ruiter	
----------------------------------	--

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Het verschil van -5.946 keuro VAK wordt enerzijds verklaard door een gedeeltelijke indexering van de werkmiddelen van de betrokken entiteiten. Anderzijds worden enkele éénmalige middelen uit 2024 teruggedraaid zoals de INFRA middelen FWO (-15.000 keuro). Daarnaast worden voor het FWO ook in 2025 nieuwe middelen voorzien zoals 4.320 keuro in het kader van de samenwerkingsovereenkomst en 4.805 keuro ter verhoging van de slaagkans van fundamentele onderzoeksprojecten.

1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

TB0-1TEA2GM-IS – VLIR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het gaat om een subsidie aan VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) voor de ondersteuning van het Gezaghebbende Panel van Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand Sociale en Humane Wetenschappen (VABB-SHW), vanaf 2019 structureel geregeld via een convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en VLIR, en de ondersteuning van kennisinstellingen bij de toepassing van internationale regelgeving rond het gebruik van genetische rijkdommen ('Nagoya Protocol', VLIR-taken geregeld in een bijlage aan vernoemde convenant sinds 2020). Er is een convenant met VLIR afgesloten voor de periode van 2023 t.e.m. 2027.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	119	119
<i>Index</i>	2	2
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	121	121
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2GR-IS – KVAB

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan de Koninklijk Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) aangerekend.

Tussen het Vlaamse Gewest en de KVAB werd een convenant afgesloten voor de periode 2018-2023. In 2023 werd de KVAB geëvalueerd met het oog op het afsluiten van een convenant voor de periode 2024-2028. Het lopend convenant werd echter omwille van praktische redenen verlengd met een jaar tot een looptijd van 7 jaar. De onderhandelingen rond het afsluiten van een nieuw convenant voor de periode 2025-2029 zijn opgestart met het oog om in 2025 te kunnen starten met een nieuw convenant.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.166	1.166
<i>Index</i>	18	18
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.184	1.184
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2GS-IS – HOGER ONDERWIJS OJO BOF METHUSALEM TENURE TRACK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies aangerekend:

- Subsidie aan universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap die partner zijn bij een associatie in het kader van het programma "Omkadering van Jonge Onderzoekers" (OJO) op basis van de huidige regelgeving;
- Subsidie aan de universiteiten voor de bevordering hun fundamenteel wetenschappelijk onderzoek: Bijzondere Onderzoeksfondsen Algemeen (BOF-algemeen), BOF in het kader van het Methusalemprogramma en BOF voor de financiering van een Tenure Track-stelsel.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	267.619	267.619
<i>Index</i>	4.917	4.917
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	272.536	272.536
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2GT-IS – FWO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage voor de werkingskosten (apparaat) van het FWO aangerekend. Hiermee wordt de samenwerkingsovereenkomst 2024-2028 uitgevoerd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	18.130	18.130
<i>Index</i>	331	331
<i>Compensaties</i>	4.320	4.320
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	22.781	22.781
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TBA2AH-PR	4.320	4.320	bijkomende middelen i.k.v. nieuwe samenwerkingsovereenkomst FWO-VI. Gem 2024-2028
TOTAAL	4.320	4.320	

Na de begrotingsopmaak 2024 werd er 1.195 keuro vanuit de EWI-provisie herverdeeld naar het apparaatskrediet van het FWO. Daar komt nog eens 3.125 keuro bovenop n.a.v. de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het FWO en de Vlaamse Gemeenschap om de toenemende druk op de werkingskosten van het FWO te kunnen opvangen. De almaar stijgende trend in het aantal projectaanvragen en een verdere internationalisering van de expertpanels leidt tot meer panelvergaderingen en hogere uitgaven. Parellel is ook er ook een stijging van de kostprijs voor het zoeken van externe referenten per aanvraag. De invoer van nieuwe thematische oproepen verhoogt de druk op het apparaat. Tot slot leidt ook de endogene groei van het eigen personeel van het FWO en het vernieuwde sectoraal akkoord van de Vlaamse overheid (2020-2022) tot hogere uitgaven.

TB0-1TEA5GT-IS – Fonds Wetenschappelijk Onderzoek

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden het vastleggingskrediet en de hieruit voortvloeiende vereffeningen aangerekend voor de onderzoeksprojecten en -mandaten van het FWO, conform de samenwerkingsovereenkomst 2024-2028.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	460.818	438.611
<i>Index</i>	8.346	2.606
<i>Compensaties</i>	-20.410	7.114
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.572	15.167
BO 2025	445.182	463.498
Aanwending VAK-ruiter	25.035	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TBA2AH-PR	540	540	Frank De Winne-mandaten budget voor 2025
Van TB0-1TBA2AH-PR		5.428	Bouw supercomputer Tier1
Van TB0-1TBA2AH-PR		2.000	Extra VEK n.a.v. eenmalige VAK verhoging (van 10.000 keuro) BO 2024
Van TB0-1TBA2AH-PR		901	Middelen vanuit EWI-provisie (BO 2024) ter ondersteuning van projecten fundamenteel onderzoek
Van TB0-1TBA2AH-PR	4.805		Middelen ter verhoging van de slaagkans van fundamentele onderzoeksprojecten
Naar TB0-1EBA2AH-PR	-10.000	-1.000	Terugdraaien éénmalige middelen BO 2024

Naar TB0-1TBA2AH-PR	-15.000		Terugdraaien éénmalige middelen INFRA
Naar TB0-1TBA2AH-PR	-755	-755	Terugdraaiing middelen Frank De Winne-mandaten 2024
TOTAAL	-20.410	7.114	

Er wordt 10.000 keuro teruggedraaid aangezien dit éénmalige middelen betroffen die in 2024 werden verdeeld over projecten fundamenteel onderzoek (6.000 keuro), internationale partnerships (2.000 keuro) en projecten strategisch basisonderzoek (2.000). Ook de extra middelen voor infrastructuurprojecten die het FWO sinds 2020 ontving en inzette voor IRI-projecten en de middelzware en zware infrastructuurprojecten worden teruggedraaid (-15.000 keuro). Tot slot werd er na de begrotingsopmaak 2024 4.805 keuro gecompenseerd vanuit de EWI-provisie om hiermee de slaagkans van de fundamentele onderzoeksprojecten te ondersteunen. Door de hogere inflatie en bijgevolg hogere loonkosten kwam deze immers nog meer onder druk te staan.

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling door jaarlijkse variërende vastleggingskredieten	0	15.167	Bijstelling door jaarlijks fluctuerende VAK's en daaruit afgeleide VEK's
Bijstelling door jaarlijkse variërende vastleggingskredieten	3.572	0	Bijstelling door jaarlijks fluctuerende VAK's en daaruit afgeleide VEK's
TOTAAL	3.572	15.167	

Voor de volledigheid wordt hieronder het overzicht gegeven van de vastleggingskredieten en vereffeningskredieten per decretale opdracht van het FWO:

keuro	VAK	VEK
Algemeen fundamenteel onderzoek	311.920	291.150
Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek	20.628	18.504
Strategisch basisonderzoek	93.434	88.593
Onderzoeksinfrastructuur	19.200	65.251
TOTAAL	445.182	463.498

De voorziene aanwending van de begrotingsruiter voor 2025 is:

- Odysseus: 19.995 keuro
 - Weave: 1.570 keuro
 - Internationale partnerships: 1.600 keuro
 - SBO: 1.655 keuro
 - Frank De Winne-mandaten 215 keuro
- => Totaal: 25.035 keuro**

TB0-1TEA2GU-IS – ITG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen (ITG), focust op wetenschappelijke vooruitgang in tropische geneeskunde en volksgezondheid en

wil hiermee de vooruitgang van de wetenschap en gezondheid voor iedereen, verzekeren, door middel van innovatief onderzoek, geavanceerd onderwijs, professionele dienstverlening en capaciteitsopbouw van partnerinstellingen in het Zuiden. Het Instituut combineert wetenschappelijke excellentie met maatschappelijke relevantie. In 2024 werd de evaluatie van het wetenschappelijk onderzoek bij ITG, dat door EWI wordt gesubsidieerd, afgerond. Een nieuw convenant wordt voorbereid voor de periode 2025-2029.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	5.587	5.587
<i>Index</i>	102	102
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	5.689	5.689
Aanwending VAK-ruiter		

1.4.2 Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Voor het FWO omvat dit ISE de financiering van de onderzoeksmandaten en -projecten in het kader van fundamenteel onderzoek. Onderzoeksprojecten worden meestal gefinancierd voor vier jaar. In het geval van mandaten kan het zowel over pre- als postdoctoraal onderzoek gaan.

Beleidszijde

De FWO-begroting voorziet op kruissnelheid in 2025 in de steun aan bijna 2.800 onderzoeksmandaten (inclusief ca. 800 aspiranten strategisch basisonderzoek). De grootste kostenpost binnen dit ISE zijn de fundamentele onderzoeksprojecten voor ruim 168.168 keuro. Hiermee kunnen zo'n 275 nieuwe onderzoeksprojecten gesteund worden. De éénmalige extra middelen die bij de begrotingsopmaak 2024 werden voorzien voor dit kanaal (-6.000 keuro) worden teruggedraaid in 2025, maar de slaagkans zou normaliter moeten verhogen door de integratie van de (vierjaarlijkse) middelen voor EOS (een samenwerkingsprogramma tussen Vlaamse en Franstalige onthaalinstellingen). Dit betekent een recurrente verschuiving van 17.262 keuro.

Doordat het FWO gekenmerkt wordt door jaarlijks fluctuerende en meerjaarlijkse vastleggingskredieten, is vergelijken tussen twee begrotingsjaren weinig zinvol. Het totale VAK voor dit ISE zal 311.920 keuro bedragen. Het FWO beschikt over de mogelijkheid een begrotingsruiter in te zetten. Voor 2025 bedraagt deze ruiter 50.759 keuro, waarvan 25.035 keuro zal aangewend worden in 2025. Het merendeel hiervan, met name 19.995 keuro, zal dienen voor toekenningen in het Odysseus-programma in het voorjaar van 2025.

Betaalzijde

Langs betaalzijde is er 291.150 keuro beschikbaar. Dit is een toename van 6.343 keuro t.o.v. BA 2024. Dit cijfer is het resultaat van alle lopende projecten met hun eigen (soms wijzigende) betaalkalender. Het spreekt voor zich dat fluctuerende vastleggingskredieten ook fluctuerende vereffeningskredieten veroorzaken. Het hiernavolgend overzicht beperkt zich dan ook tot de voornaamste verschillen met vorig jaar:

+4.119 keuro voor fundamentele onderzoeksprojecten (stijging door VAK-toenames (nl. indexeringen en (éénmalige) bijkomende middelen) in de laatste jaren die ook doorgerekend wordt in het VEK)
+3.354 keuro voor Weave-projecten (stijging door uitbreiding Weave-programma in 2023 en 2024)
+1.369 keuro voor internationale partnerships (o.a. door extra middelen uit 2024)
+ 1.182 keuro voor bilaterale onderzoeksprojecten
+ 1.420 keuro voor onderzoeksmandaten (aanpassing aan inflatie)
-5.561 keuro voor Odysseus (door het cyclisch karakter van Odysseus met een vijfjaarlijkse VAK en 2-jaarlijkse toekenningen).

Ontvangsten

Langs ontvangstenzijde stijgt ESR 46.10 door de toename in het VEK zoals hierboven beschreven.

Het FWO beschikt naast Vlaamse middelen ook in mindere mate over federale en Europese middelen. Op ESR 38.60 worden de ontvangsten begroot uit de wetenschappelijke Maribel (22.500 keuro), de niet door te storten bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers (12.000 keuro) en de recuperatie van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid krachtens KB 5/3/97 (7.500 keuro). Deze middelen zijn essentieel om jaarlijks ca. 37 postdoctorale en 52 predoctorale onderzoekers te financieren. Op ESR 39.10 worden de ontvangsten geboekt die komen vanuit de Europese commissie voor ERA-net cofunds (1.541 keuro).

Uitgaven

De toename van de kosten (door de indexering) van de mandaten vindt men terug op ESR 11.11, 11.12 en 11.20. Aangezien dit over personeels- en werkingskosten gaat, geldt dit zowel voor VEK als VAK. Globaal gezien is er een stijging van de uitgaven op dit ISE, voornamelijk veroorzaakt door de uitbreiding van het Weave-programma en de fundamentele onderzoeksprojecten. De toename kan vooral afgeleid worden uit de vermeerdering op ESR 41.50 (+3.893 keuro) en ESR 45.40 (+1.222 keuro).

Langs VAK-zijde springt de -8.000 keuro in het oog op ESR 33.00, dit betreft de terugdraaiing van de éénmalige middelen uit 2024. Dit wordt echter ruimschoots gecompenseerd door de stijging op ESR 41.50 (+53.907) die voornamelijk kan uitgelegd worden door de grotere aanwending van de begrotingsruiter (16.102 keuro), de verschuiving van de EOS-middelen naar de fundamentele onderzoeksprojecten (+17.262 keuro), de middelen vanuit de EWI-provisie n.a.v. de BO 2024 (+4.805 keuro) en fluctuerende vastleggingskredieten (vb. bilaterale onderzoeksprojecten).

Globaal gezien (over de ganse ESR-rekening) neemt het vorderingensaldo toe met 11.026 keuro. Er is een positief effect op het vorderingensaldo door de toename van de uitgaande toelagen (+19.263 keuro) en de saldo-opbouw (101 keuro), maar er is een groter negatief effect van de toename van de ontvangen toelagen (-30.390 keuro).

2. Inhoudelijk structurelement "Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek"

2.1 Prestatie-indicatoren

- Publicatieprofiel van de Vlaamse onderzoeker Aantal projecten met BOF- en FWO-financiering (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 15)
- Aantal projecten gefinancierd onder deze ISE Aantal projecten met BOF- en FWO-financiering (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 16)

2.2 Strategische doelstellingen

We excelleren internationaal in thematische wetenschapsdomeinen.

2.3 Operationele doelstellingen

- We bouwen onze wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen verder uit zodat ze excellent onderzoek kunnen uitvoeren in internationale context in thematische wetenschapsdomeinen.
- We versterken de identiteit van onze zes Vlaamse Wetenschappelijke Instellingen door hun onderzoeksbeleid en -output op te volgen en te integreren in het brede Vlaamse wetenschap- en innovatiebeleid
- We voeren het masterplan van het Agentschap Plantentuin Meise verder uit.

2.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DOMEINSPECIFIEK FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.930	54	2.984	2.930	54	2.984
Toelagen (interne stromen (IS))	31.674	-6.305	25.369	38.723	-7.109	31.614
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	34.604	-6.251	28.353	41.653	-7.055	34.598
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie van -6.305 keuro VAK middelen wordt grotendeels verklaard door het terugdraaien van niet-reccurente O&O middelen voor VLIZ (-2.000 keuro) en de middelen voor APM in het kader van het masterplan (-5.000 keuro).

2.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen**TB0-1TEA2HA-WT – ALAMIRE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Alamire Foundation ontvangt sinds 2018 een subsidie voor het uitvoeren en het coördineren van musicologisch onderzoek naar het muziekleven in de lage landen tijdens het Ancien Regime. Het nieuwe convenant loopt van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2029.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	987	987
<i>Index</i>	18	18
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.005	1.005
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2HB-WT – KMDA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het wetenschappelijk onderzoek bij de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen (KMDA) wordt uitgevoerd door het "Centre for Research and Conservation" (afgekort KMDA-CRC). Het KMDA-CRC heeft tot doel wetenschappelijk onderzoek uit te voeren ter ondersteuning van het dagelijkse werk van de Zoo en ter bescherming van dieren in de natuur en hun leefomgeving. De subsidie aan de KMDA gebeurt op basis van het convenant 2022-2026 tussen de Vlaamse Regering en KMDA dat eind 2021 werd afgesloten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.175	1.175
<i>Index</i>	22	22
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.197	1.197
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2HC-WT – ORPHEUS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Orpheus Onderzoekscentrum of Orpheus Research Centre, werd gelanceerd in 2007. Haar missie is het produceren en bevorderen van het hoogste kwaliteit onderzoek naar muziek, de processen van het maken van muziek en het begrijpen van deze processen. Het huidige convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Orpheus Instituut loopt van 2022 t.e.m. 2026 en omvat een jaarlijkse werkingssubsidie voor de taken omschreven in het convenant.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	768	768
<i>Index</i>	14	14
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	782	782
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2HQ-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De missie van Vlaams Instituut voor de Zee vzw is het versterken van de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (in het bijzonder de blauwe economie).

Strategische projecten waar VLIZ in 2025 (en volgende) zal op focussen zijn: AI en Big data, technologische innovatie, Open Science en Citizen-Science. VLIZ zal twee of drie focusgebieden selecteren in de vernieuwde onderzoeksagenda, waaronder 'coastal climate change' en 'ocean health and human health'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	11.608	11.608
<i>Index</i>	196	196
<i>Compensaties</i>	-2.000	-2.000
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	9.804	9.804
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De eenmalige investeringsmiddelen van voorgaande wordt teruggedraaid;

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TBA2AH-PR	-2.000	-2.000	Terugdraaien eenmalige O&O middelen
TOTAAL	-2.000	-2.000	

TB0-1TEA2HU-IS – AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het Agentschap Plantentuin Meise aangerekend. Het Agentschap Plantentuin Meise is een internationale wetenschappelijke onderzoeksinstituut en een botanische tuin met unieke plantencollecties.

Het onderzoek van APM spitst zich toe op de plantkunde om de kennis over planten te vergroten en te verspreiden en zo bij te dragen aan de bescherming van de biodiversiteit in het kader van de Conventie van Biologische Diversiteit meer bepaald in het kader van het Kuuming Montreal Global Biodiversity Framework. Het domein is publiek toegankelijk en is een belangrijke toeristische attractie in de Groene Gordel.

Onder meer op vraag van het Agentschap Plantentuin Meise zal het Departement WEWIS in 2025 een ex-post en ex-ante evaluatie organiseren van de onderzoeksoverdracht, werking en ambities van het Agentschap Plantentuin Meise. De evaluatie zal uitgevoerd worden door een externe consultant en verder zal ook een panel van internationale experts worden ingezet.

Tegelijkertijd met de evaluatie zal het Agentschap Plantentuin Meise ook werk maken van haar ondernemingsplan 2025.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	15.066	15.066
<i>Index</i>	280	280
<i>Compensaties</i>	167	167
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	15.513	15.513
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-14	-14	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
Van SG0-1SKC2TG-PR	181	181	uitvoering sectoraal akkoord 2020-2022
TOTAAL	167	167	

TB0-1TEA5HU-IS – APM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de FFEU-middelen voor het Agentschap Plantentuin Meise aangerekend voor de uitvoering van het masterplan voor de renovatie van de gebouwen in de Plantentuin.

De laatste werken van fase 1 en 2 worden afgewerkt: De centrale zone van het Pachthof wordt gerenoveerd met de bouw van een nieuw restaurant. De opening is voorzien voor 2de kwartaal 2025. De werken voor een nieuw technisch gebouw en de renovatie van het energiehuis worden opgestart (opening voorzien 2de kwartaal 2026).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	5.000	12.049
<i>Index</i>	52	-5
<i>Compensaties</i>	-5.000	-5.000
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-747
BO 2025	52	6.297
Aanwending VAK-ruiter	Nog niet gekend	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TBA2AH-PR	-5.000	-5.000	Terugdraaien niet-recurrente O&O middelen ikv masterplan APM
TOTAAL	-5.000	-5.000	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Eenmalig BA 2024: Bijstelling VEK betaalkalender energiedossiers 2022	0	-747	
TOTAAL	0	-747	

De VAK-ruiter voor 2025 hangt af van de grootte van de ruiter voor 2024 en dient nog verder bepaald te worden in overleg met APM en het departement Financiën en Begroting.

2.4.2 Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Voor het FWO omvat dit de fundamenteel-klinische mandaten (FKM) en het TBM-programma (toegepast biomedisch onderzoek).

Operationele doelstelling – beleidszijde

Het TBM-programma richt zich op toegepast onderzoek dat beoogt om op lange termijn bij te dragen aan de implementatie van (nieuwe) therapieën, diagnosetechnieken en preventiemethoden, die – ten gevolge van een gebrek aan industriële interesse – zonder overheidsfinanciering niet tot bij de patiënt zouden geraken. Het is de bedoeling om in 2025 opnieuw ca. 14 projecten te financieren.

Voor het FKM-programma zullen er in 2025 achttien nieuwe/hernieuwde klinische mandaten starten. Samen met de reeds lopende mandaten zullen er zo ongeveer

90 mandaten binnen deze categorie betoelaagd worden (inclusief eerste en tweede hernieuwingen, telkens voor een periode van vijf jaar).

Het vastleggingskrediet bedraagt in totaal 20.628 keuro, verdeeld over 14.458 keuro voor het TBM-programma en 6.170 keuro voor de fundamenteel klinische mandaten.

Betaalzijde

Het vereffeningskrediet bedraagt 18.504 keuro waarvan 6.170 keuro voor FKM. Dit bedrag is vergelijkbaar met het VEK voor 2024 aangezien beide programma's op kruissnelheid zitten.

Ontvangsten

De iets hogere toelage dan in 2025 wordt geboekt op ESR 46.10 en bedraagt aldus 18.504 keuro.

Uitgaven

Noch langs VEK-zijde, noch langs VAK-zijde zijn er noemenswaardige wijzigingen ten opzichte van 2024.

3. Inhoudelijk structurelement "Strategisch basisonderzoek"

3.1 Prestatie-indicatoren

- Privaat-publieke copublicaties t.o.v. het EU gemiddelde (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 17)
- Aantal projecten door de kanalen voor strategisch basisonderzoek (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 18)

3.2 Strategische doelstellingen

We willen internationaal uitmunten in excellent, strategisch basisonderzoek, zijnde vernieuwend onderzoek dat, in geval van wetenschappelijk succes, een vooruitzicht biedt op latere economische of maatschappelijke toepassingen (onder de vorm van een nieuwe generatie van producten, processen of diensten).

3.3 Operationele doelstellingen

We streven naar een degelijk aanbod van FWO-mandaten strategisch basisonderzoek.

3.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

3.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

3.4.2 Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Hieronder ressorteren de projecten strategisch basisonderzoek, de aspiranten strategisch basisonderzoek (SBO) en de projecten van de thematische oproepen. Het FWO zal in 2025 met de beschikbare subsidies 195 nieuwe aspiranten strategisch basisonderzoek en een 20-tal nieuwe onderzoeksprojecten strategisch basisonderzoek toekennen. Nieuw is dat er in 2025 niet enkel aspiranten met een economische en/of technologische meerwaarde zullen kunnen indienen, maar ook aspiranten met een maatschappelijke finaliteit. In het kader van de thematische oproepen 'innovatie in de landbouw en voedingssector' en 'circulaire economie' wordt verwacht om 5 à 6 projecten per oproep toe te kennen.

Beleidszijde

Er is een VAK voorzien van 93.434 keuro. Voor de SBO-projecten is er 44.050 keuro voorzien. De éénmalige verhoging van 2024 ten belope van 2.000 keuro werd teruggedraaid. In totaal kunnen ca. 20 nieuwe projecten (exclusief ERA-projecten) toegekend worden. Daarnaast is er 43.060 keuro beschikbaar voor de aspiranten strategisch basisonderzoek. Voor de oproep 'innovatie in landbouw en voedingssector' wordt er jaarlijks 4.850 keuro ter beschikking gesteld, voor 'circulaire economie' is er een bedrag van 1.475 keuro beschikbaar.

In 2025 zal de begrotingsruiter toenemen met 6.475 keuro, verdeeld over de programma's 'circulaire economie' (1.475 keuro) en 'innovatie in de landbouw en

voedingssector' (5.000 keuro). Dit komt doordat beide oproepen jaarlijkse vastleggingskredieten betreffen, maar de calls en de toekenningen slechts tweejaarlijks zijn.

Betaalzijde

Er is een stijging van 4.145 keuro ten aanzien van 2024. Het grootste deel (3.248 keuro) van deze stijging is te verklaren door een wijziging van de tijdslijn van het SBO-programma in 2019. Het totale VEK ligt vanaf 2025 terug in de buurt van het VAK 2025. Het totale VEK voor dit ISE bedraagt 88.592 keuro, bestaande uit 42.504 keuro SBO-projecten, 1.106 keuro circulaire economie, 1.922 keuro landbouw- en voedingsprojecten en 43.060 keuro aspiranten SB.

Ontvangsten

De toelage van 88.592 keuro wordt geboekt op ESR 46.10.

Uitgaven

De kosten voor de aspiranten strategisch basisonderzoek komen terecht op ESR 11 (lonen) en ESR 12 (benchfee) voor respectievelijk 40.210 keuro en 2.850 keuro. Voor deze uitgaven (beurzen) geldt dat VAK=VEK. Er is een daling op ESR 33.00 (-1.901 keuro) door het terugdraaien van de éénmalige middelen 2024. Er is ook een daling op ESR 41.50 (-4.284 keuro) doordat er in 2024 nog een begrotingsruiter benut werd.

4. Inhoudelijk structurelement "Onderzoeksinfrastructuur"

4.1 Prestatie-indicatoren

- Het aantal actieve infrastructuren (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 19)

4.2 Strategische doelstellingen

We garanderen de toegang tot state-of-the-art onderzoeksinfrastructuur teneinde onze onderzoekers in staat te stellen om internationaal te excelleren.

4.3 Operationele doelstellingen

- We voorzien in programma's voor internationale en voor zware en middelzware onderzoeksinfrastructuur.
- We stellen een roadmap op voor (internationale) onderzoeksinfrastructuur.
- Via FRIS ontsluiten we de (internationale) onderzoeksinfrastructuren van voldoende grootte.
- We zetten FRIS in voor economische valorisatie van onderzoeksresultaten.
- We investeren verder in de onderzoeksprogramma's cybersecurity en artificiële intelligentie waarbij we top strategisch basisonderzoek in Vlaanderen versterken

4.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	13.648	-3.898	9.750	18.454	-6.798	11.656
Toelagen (interne stromen (IS))	18.750	5.395	24.145	18.750	5.395	24.145
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	32.398	1.497	33.895	37.204	-1.403	35.801
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Naast een gedeeltelijke indexering van de middelen is de evolutie grotendeels te wijten aan een verschuiving van 4.000 keuro tussen WT-begrotingsartikels (ESR-uitgaven) en IS-artikels (toelagen) op basis van de meest actuele inschattingen.

4.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikel.

Uitgavenartikelen

TB0-1TEA2JA-WT – LISSABONSTRATEGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Tot 2024 droegen de twee begrotingsartikelen van de Lissabonstrategie TB0-1TEA2JA-WT en TB0-1TEA2JY-IS bij tot het realiseren van het overheidsaandeel bij het bestendigen van de 3% O&I-intensiteit. Vanaf 2025 worden de budgetten voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity, het Vlaamse Beleidsplan Artificiële Intelligentie en de Flemish Open Science Board (financiering van data-infrastructuur en bijkomende ontwikkeling bij zowel onderzoeksinstituten als bij de overheid en RDM-datateams en opleidingen) op afzonderlijke begrotingsartikelen geplaatst:

- Flemish Open Science Board (FOSB): TB0-1TEA2JC-IS en TB0-1TEA2JC-WT
- Cybersecurity: TB0-1TEA2JD-IS en TB0-1TEA2JD-WT
- Artificiële intelligentie: TB0-1TEA2JE-IS en TB0-1TEA2JE-WT

Het resterende budget zal hoofdzakelijk gebruikt worden voor de verdere uitbouw van de FRIS-onderzoeksruimte en eventuele ad-hoc projecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	13.648	18.454
<i>Index</i>	102	102
<i>Compensaties</i>	-9.328	-9.328
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-2.900
BO 2025	4.422	6.328
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TEA2JY-IS	-4.000	-4.000	Verdeling Lissabon WT-IS
Naar TB0-1TEA2JE-WT	-4.287	-4.287	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
Naar TB0-1TEA2JC-WT	-450	-450	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
Naar TB0-1TEA2JD-WT	-591	-591	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	-9.328	-9.328	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Eenmalig BA 2024: VEK 2024 - Jaaroverschrijdende subsidies reeds aangerekend op budget 2024 (vnmlk Solidlab Vlaanderen)	0	-3.409	
VEK 2025 - Jaaroverschrijdende subsidies reeds aangerekend op budget 2025 (vnmlk Solidlab Vlaanderen)	0	509	
TOTAAL	0	-2.900	

TB0-1TEA2JC-WT - FLEMISH OPEN SCIENCE BOARD (FOSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft de financiering van data-infrastructuur en bijkomende ontwikkeling bij zowel onderzoeksinstellingen als bij de overheid en RDM-datastewards en opleidingen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	450	450
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	450	450
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JA-WT	450	450	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	450	450	

TB0-1TEA2JD-WT - CYBERSECURITY

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel voorziet in de gedeeltelijke financiering van de activiteiten van het onderzoeksluik van het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity. Met name wordt via dit artikel Imec, als lid van het onderzoeksconsortium gefinancierd dat geen deel uitmaakt van de interne consolidatiekring. De eigenlijke activiteiten van deze vijfjarige cyclus worden beschreven in een programmaboek.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	591	591
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	591	591
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JA-WT	591	591	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	591	591	

TB0-1TEA2JE-WT - ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel voorziet in de gedeeltelijke financiering van de activiteiten van het onderzoeksluik van het Vlaams Beleidsplan Artificiële Intelligentie. Met name worden via dit artikel die leden van het onderzoeksconsortium gefinancierd die geen deel uitmaken van de Vlaamse interne consolidatiekring. Dit slaat onder anderen op iMec, Flanders Make, en Sirris. De eigenlijke activiteiten van deze vijfjarige cyclus worden beschreven in een programmaboek dat jaarlijks lichtjes bijgewerkt wordt.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4.287	4.287
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	4.287	4.287
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JA-WT	4.287	4.287	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	4.287	4.287	

TB0-1TEA2JB-IS – KENNISCENTRUM DATA EN MAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Kenniscentrum Data & Maatschappij bouwt in het kader van een meerjarig convenant (2021-2025) expertise op omtrent de ethische, juridische en maatschappelijke impact van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen, vertaalt deze naar praktische richtlijnen, adviezen, opleidingen, procesbegeleidingen, lezingen en workshops, en laat deze doorstromen naar diverse belanghebbenden in Vlaanderen. Het is een samenwerking tussen de VUB (imec-SMIT), KU Leuven (CiTiP) en UGent (imec-Mict).

Zij bouwen ook een dienstenaanbod op voor intermediaire en overheidsorganisaties om hen te begeleiden in correct gebruik van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen. Het betreft een belangrijk flankerend initiatief bij de O&O-investeringen voor AI.

Eind 2025 loopt het convenant met het Kenniscentrum Data & Maatschappij ten einde. Conform de regelgeving zal deze overeenkomst geëvalueerd worden in de eerste helft van 2025. De resultaten van deze evaluatie zullen mee de basis vormen voor het opstellen van een nieuw convenant tussen het Kenniscentrum Data & Maatschappij en het Vlaamse Gewest voor de periode 2026-2030.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	750	750
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	756	756
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TEA2JY-IS – LISSABONSTRATEGIE HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Tot 2024 droegen de twee begrotingsartikels van de Lissabonstrategie TB0-1TEA2JA-WT en TB0-1TEA2JY-IS bij tot het realiseren van het overheidsaandeel bij het bestendigen van de 3% O&I-intensiteit. Vanaf 2025 worden de budgetten voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity, het Vlaamse Beleidsplan Artificiële Intelligentie en de Flemish Open Science Board (financiering van data-infrastructuur en bijkomende ontwikkeling bij zowel onderzoeksinstituten als bij de overheid en RDM-datateams en opleidingen) op afzonderlijke begrotingsartikels geplaatst:

- Flemish Open Science Board (FOSB): TB0-1TEA2JC-IS en TB0-1TEA2JC-WT
- Cybersecurity: TB0-1TEA2JD-IS en TB0-1TEA2JD-WT
- Artificiële intelligentie: TB0-1TEA2JE-IS en TB0-1TEA2JE-WT

Het resterende budget zal hoofdzakelijk gebruikt worden voor de verdere uitbouw van de FRIS-onderzoeksräume en eventuele ad-hoc projecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	18.000	18.000
<i>Index</i>	139	139
<i>Compensaties</i>	-17.701	-17.701
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	438	438
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-136	-136	terugdraai FOSB middelen, uitsplitsing Lissabonlijn
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-72	-72	uitsplitsing Lissabonlijn, terugdraai FOSB middelen
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-281	-281	uitsplitsing Lissabon-lijn
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-8.766	-8.766	uitsplitsing Lissabonlijn, terugdraai FOSB middelen
Van TB0-1TBA2AH-PR	1.250	1.250	recurrente herverdeling 2024"
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-282	-282	uitsplitsing Lissabonlijn, terugdraai FOSB middelen
Van TB0-1TEA2JA-WT	4.000	4.000	Verschuiving Lissabon WT-IS
Naar TB0-1TEA2JD-IS	-8.985	-8.985	uitsplitsing Lissabonlijn
Naar TB0-1TEA2JC-IS	-4.275	-4.275	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-82	-82	uitsplitsing Lissabonlijn, terugdraai FOSB middelen
Naar TB0-1TEA2JE-IS	-72	-72	uitsplitsing Lissabonlijn, terugdraai FOSB middelen
TOTAAL	-17.701	-17.701	

TB0-1TEA2JC-IS - FLEMISH OPEN SCIENCE BOARD (FOSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft de financiering van data-infrastructuur en bijkomende ontwikkeling bij zowel onderzoeksinstellingen als bij de overheid en RDM-datastewards en opleidingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4.275	4.275
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	4.275	4.275
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JY-IS	4.275	4.275	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	4.275	4.275	

TB0-1TEA2JD-IS - CYBERSECURITY**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel voorziet in de gedeeltelijke financiering van de activiteiten van het onderzoeksluik van het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity. Met name worden via dit artikel die leden van het onderzoeksconsortium gefinancierd die deel uitmaken van de Vlaamse interne consolidatiekring. Dit slaat op KU Leuven, UGent en VUB. De eigenlijke activiteiten van deze vijfjarige cyclus worden beschreven in een programmaboek.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	8.985	8.985
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	8.985	8.985
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JY-IS	8.985	8.985	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	8.985	8.985	

TB0-1TEA2JE-IS - ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel voorziet in de gedeeltelijke financiering van de activiteiten van het onderzoeksluik van het Vlaams Beleidsplan Artificiële Intelligentie. Met name worden via dit artikel die leden van het onderzoeksconsortium gefinancierd die deel uitmaken van de Vlaamse interne consolidatiekring. Dit slaat op KU Leuven, UGent, VUB, UAntwerpen, UHasselt en ILVO. De eigenlijke activiteiten van deze vijfjarige cyclus worden beschreven in een programmaboek dat jaarlijks lichtjes bijgewerkt wordt.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	9.691	9.691
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	9.691	9.691
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TEA2JY-IS	9.691	9.691	Uitsplitsing Lissabon lijn 2025
TOTAAL	9.691	9.691	

4.4.2 Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Dit ISE behelst investeringen in de Vlaamse supercomputer, middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur en het programma internationale onderzoeksinfrastructuur (IRI), dat de Vlaamse deelname aan en/of subsidiëring van internationale onderzoeksinfrastructuren regelt. Daarnaast bevat dit ISE ook een luik voor Flemish Open Science Board, de Einsteintelecoop en enkele Europese ad-hoc-infrastructuurprojecten.

Beleidszijde

Ten opzichte van 2024 daalt het VAK met 42.257 keuro omwille van het feit dat de oproep middelzware en zware infrastructuur slechts tweejaarlijks georganiseerd wordt (-28.000 keuro) en de eenmalige investeringsmiddelen voor onderzoeksinfrastructuur worden teruggedraaid in 2025 (-15.000 keuro). Samen met de recurrente middelen voor de Vlaamse supercomputer komt het VAK in 2025 op 19.200 keuro.

In 2025 zal er een begrotingsruiter opgebouwd worden ten belope van 10.000 keuro, dit betreffen de opstapmiddelen voor O&O (sinds 2020) die in 2026 zullen ingezet worden in functie van de noden binnen dit ISE.

Betaalzijde

Er is een toename van 14.079 keuro t.o.v. 2024. Dit kan vooral verklaard worden door IRI (+8.624 keuro) en de uitbouw van de nieuwe supercomputer Tier1 (+5.428 keuro). Het totale VEK voor dit ISE bedraagt 65.251 keuro. Hiervan zal 11.828 keuro aangewend worden voor de nieuwe supercomputer, 6.701 keuro dient voor de recurrente VSC-projecten, 20.997 keuro voor middelzware en zware infrastuctuurprojecten en tot slot 25.725 keuro voor het IRI-programma.

Ontvangsten

De toelage op ESR 46.10 bedraagt 19.200 keuro. Daarnaast is er een stijging van de interrelatie met het Fonds voor Innoveren en Ondernemen ten belope van 751

keuro. Deze stijging kan vooral verklaard worden door het feit dat er in 2025 geen middelen meer voor IRI (uit de call 2018) moeten opgevraagd worden (-751 keuro). Dit wordt meer dan gecompenseerd door het dossier van de Einsteintelecoop waar ten opzichte van 2024 een stijging is van 1.602 keuro.

Uitgaven

De stijging van het VEK (+14.079 keuro) is voornamelijk te vinden op ESR 41.50 aangezien vooral de Vlaamse universiteiten begunstigden zijn binnen dit ISE. Deze toename kan vooral verklaard worden door de betaling van de eindschijf van de Tier1-supercomputer (+5.428 keuro) en een hoger betalingsritme binnen IRI (8.624 keuro).

Langs VAK is er een sterke daling ten aanzien van 2024 op ESR 41.50 ten belope van 82.000 keuro. Dit wordt veroorzaakt door het cyclisch karakter van de oproep middelzware/zware infrastructuur die 2-jaarlijk georganiseerd wordt (-28.000 keuro). Daarnaast was er in 2024 de voorziene aanwending van een begrotingsruiter ten belope van 49.360 keuro.

5. Inhoudelijk structurelement "Postinitieel onderwijs"

5.1 Prestatie-indicatoren

- Het aantal actieve infrastructuren (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 19)

5.2 Strategische doelstellingen - Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen

We stellen managementschools in staat post-initieel onderwijs te verstrekken en maatschappelijke dienstverlening aan ons industrieel weefsel aan te bieden, gefundeerd op excellent wetenschappelijk onderzoek.

5.3 Operationele doelstellingen

We ondersteunen het onderzoek aan toonaangevende business schools in Vlaanderen.

5.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

POST INITIEEL ONDERWIJS, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.266	23	1.289	1.266	23	1.289
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.266	23	1.289	1.266	23	1.289
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie betreft een indexering van de middelen.

5.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikels.

Uitgavenartikelen

TB0-1TEA2KA-WT – VLERICK - AMS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend aan Vlerick Business School en Antwerp Management School.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.266	1.266
<i>Index</i>	23	23
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.289	1.289
Aanwending VAK-ruiter		

VI. BELEIDSVELD INNOVATIE

1. Inhoudelijk structurelement "Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek"

1.1 Prestatie-indicatoren

- Aantal spin-offs van de SOC's per jaar (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 21)
- Aantal patenten van de SOC's per jaar (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 22)

1.2 Strategische doelstellingen

We slaan de brug tussen wetenschap en economische en maatschappelijke toepassing in strategische wetenschapsdomeinen.

1.3 Operationele doelstellingen

- We spelen de aantrekkelijkheid en troeven van onze 4 strategische onderzoekscentra (SOC's): imec, VIB, VITO en Flanders Make nog meer uit en zetten nog sterker in op valorisatie en samenwerking met Vlaamse ondernemingen, in het bijzonder kmo's.
- We ondersteunen de kennisvalorisatie bij de vijf associaties van Vlaamse universiteiten en hogescholen.

1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BRUGFUNCTIE FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	210.534	8.799	219.333	212.714	18.119	230.833
Toelagen (interne stromen (IS))	183.619	-16.579	167.040	170.774	-3.734	167.040
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	394.153	-7.780	386.373	383.488	14.385	397.873
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie onder dit ISE wordt verklaard door verscheidene factoren:

- Een indexering van de middelen voor een totaal van 6.821 keuro
- Bijkomende recurrente opstap van 5.000 keuro voor imec
- Terugdraaien van -2.000 éénmalige O&O-middelen voor VIB
- Terugdraaien éénmalige investeringsmiddelen -16.000 keuro voor VITO
- Een verschuiving van -1.071 keuro van de EV ILVO middelen naar het agentschap landbouw en zeevisserij

1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

TBO-1TFA2LA-WT – STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM IMEC

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aan imec aangerekend.

Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum VZW (imec) is een strategisch onderzoekscentrum met als strategische doelstelling het verrichten van grensverleggend onderzoek inzake nanotechnologie en digitale technologie die ons leven verbeteren en bijdragen tot een geconnecteerde duurzame toekomst voor iedereen. Een tweede strategische doelstelling van imec bestaat erin om nieuwe ontwikkelingen via partnerships of start-ups naar de markt te brengen en bedrijven en universiteiten te helpen om toegang te krijgen tot de nieuwe technologieën.

Eind 2021 werd een nieuwe convenant voor de periode 2022-2026 afgesloten waarin een budgettair groeipad werd opgenomen. Met dit groeipad richt imec zich op het ontwikkelen van systeemdemonstratoren op basis van nanotechnologie voor toepassingen in duurzame energie en gezondheidszorg. Gezien het succes van deze systeemdemonstratoren wordt het groeipad dan ook in 2025 verder gezet met een opstap van 5 miljoen euro en het recurrent maken van de 2 miljoen euro investeringsmiddelen. Deze nieuwe strategie zet ook optimaal in op de valorisatie van het onderzoek met specifieke aandacht voor het economisch weefsel in Vlaanderen.. Ook werd in het nieuwe convenant het departement Edit (Enabling Digital Transformation) binnen imec opgericht. Dit departement heeft als doel innovatie in digitalisering ten behoeve van transversale maatschappelijke beleidsuitdagingen te ondersteunen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	149.709	150.889
<i>Index</i>	2.695	2.695
<i>Compensaties</i>	5.000	5.000
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-180
BO 2025	157.404	158.404
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TBA2AH-PR	-2.000	-2.000	Terugdraaien eenmalige O&O middelen
Van TB0-1TBA2AH-PR	7.000	7.000	Bijkomende recurrente opstap van 5 miljoen euro en het converteren van de jaarlijkse investeringsmiddelen van 2 miljoen euro in een recurrente opstap.
TOTAAL	5.000	5.000	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Eenmalig BA 2024: Bijstelling in functie van VEK betaalkalender (jaaroverschrijdende subsidie): 1.000 keuro Solidlab Vlaanderen uit 2023 en 180 keuro voor ESA BIC uit 2023	0	-1.180	
Bijstelling in functie van VEK betaalkalender (jaaroverschrijdende subsidie): 1.000 keuro Solidlab Vlaanderen uit 2023	0	1.000	
TOTAAL	0	-180	

TB0-1TFA2LB-WT – STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM FLANDERS MAKE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan Flanders Make aangerekend.

Flanders Make is het strategisch onderzoekscentrum dat de maakindustrie in Vlaanderen (zowel grote maakbedrijven als kmo's) ondersteunt met industriegedreven, precompetitief en excellent onderzoek in de toepassingsdomeinen "producten" (voertuigen en machines) en "productie" (assemblage). Met zijn onderzoek helpt Flanders Make Vlaamse maakbedrijven bij het realiseren van product- en productie-innovaties zodat zij (verder) richting Industrie 4.0/5.0 kunnen evolueren en hun internationale concurrentiepositie kunnen verbeteren en versterken.

Hierdoor kan de Vlaamse maakindustrie (verder) in Vlaanderen worden verankerd en kunnen ook buitenlandse maakbedrijven naar Vlaanderen worden gehaald. Naast de verdere digitale transformatie (= Industrie 4.0), die in de werkingsperiode 2018-2022 centraal stond, zet Flanders Make in de

werkingsperiode 2023-2027, in lijn met de Twin Transition in Europa en wereldwijd, ook in op de duurzame transformatie van de Vlaamse maakindustrie waarin de mens centraal staat (werkbaar werk) (= Industrie 5.0).

Flanders Make werkt rond drie competentiedomeinen waarin modellering en virtualisatie telkens een belangrijke rol spelen: "end-to-end design-operation", "production" en "motion products". In de werkingsperiode 2023-2027 bouwt Flanders Make deze competentiedomeinen en de hieraan gekoppelde en hiervoor benodigde governance/organisatiestructuur, (onderzoeks)infrastructuur, (onderzoeks)roadmaps en portfolio van onderzoeks- en infrastructuurprojecten verder uit. Dat doet Flanders Make onder meer vanuit zijn vestigingen of "co-creatiecentra" in Lommel (voertuigontwikkeling), Leuven (machinebouw) en Kortrijk (Industrie 4.0-productie). De co-creatiecentra van Flanders Make zijn open innovatieomgevingen bestaande uit kantoorruimte en hoogwaardige labo- en testinfrastructuur waar bedrijven en kennisinstellingen samen product- en productie-innovaties realiseren die door de bedrijven uitgebreid kunnen worden getest en gevalideerd alvorens ze in hun eigen producten en productieprocessen worden geïmplementeerd.

Conform het convenant 2023-2027 (artikel 13) blijft de jaarlijkse subsidie aan Flanders Make in 2025 ongewijzigd ten opzichte van 2024 (behoudens indexaanpassing of andere begrotingsbijstellingen).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	53.967	53.967
<i>Index</i>	977	977
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	54.944	54.944
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TFA2LC-WT – REGENERATIEVE GENEESKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het initiatief RegMed XB staat voor "regenerative medicine, cross-border".

De regeneratieve geneeskunde is een tak van de geneeskunde met als doel om beschadigde organen of weefsels te vervangen door alternatieven die in het lab gebouwd worden uit gekweekte cellen en biomaterialen. Hiertoe worden technieken uit verschillende wetenschappelijke disciplines gecombineerd.

In 2022 en 2023 werd een evaluatie uitgevoerd en een werkprogramma opgesteld voor de verdere implementatie in Vlaanderen voor de periode 2024-2028. In het werkprogramma wordt het strategisch plan uitgewerkt voor de uitbreiding en verankering van onderzoek naar regeneratieve geneeskunde binnen Vlaanderen. In 2024 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gehecht aan het werkprogramma. Deze werking was de basis voor de toekenning van de subsidie in 2024 en voor beslissingen met betrekking tot verdere steunverlening in 2025, 2026, 2027 en 2028. De beslissing over deze subsidies zal per werkingsjaar genomen worden door de Vlaamse Regering op basis van een evaluatie van het voorgaande werkingsjaar. De doelstellingen en de KPI's uit het werkprogramma zullen als basis dienen voor de verdere opvolging.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	3.302	3.302
<i>Index</i>	61	61
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	3.363	3.363
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TFA2LD-WT – ENERGYVILLE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In 2022 werd door de Vlaamse Regering een eerste convenant tussen het Vlaamse Gewest en Stichting EnergyVille afgesloten voor de periode 2022-2026. Stichting EnergyVille coördineert de onderzoekssamenwerking, in het domein van duurzame energie en intelligente energiesystemen, tussen de onderzoeksinstituten (de Stichters) Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), Interuniversitair Micro-Electronica Centrum (imec) en Universiteit Hasselt (UHasselt).

Via dit nieuwe begrotingsartikel wordt een structurele financiering voorzien voor de uitvoering van de opdrachten zoals in het convenant vastgelegd. Hiervoor werd in 2022 een decretale basis voorzien.

In 2023 werd een eerste addendum goedgekeurd bij het convenant tussen het Vlaamse Gewest en EnergyVille 2022-2026 voor de uitvoering van het Project "innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten" via een éénmalige toelage van 14 miljoen euro (waarvan 9 miljoen euro investeringen) over de periode 2023-2027.

Voor 2025 wordt 9,5 miljoen euro extra VEK voorzien, waarvan 1,5 miljoen euro voor personeel en 8 miljoen euro voor infrastructuur, in functie van de betaalkalender.

Eind 2023 werd een tweede addendum aan het EnergyVille-convenant goedgekeurd met betrekking tot een investeringsdossier Open Thor Living Lab. Hiervoor werd een éénmalige subsidie van 6,5 miljoen euro toegekend, aangerekend op begrotingsartikel TCH-AECB5DC-WT, basisallocatie ATC372 op de provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	3.556	4.556
<i>Index</i>	66	66
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	9.500
BO 2025	3.622	14.122
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VEK 2025 op basis van betaalkalender	0	10.500	
Terugdraaien VEK 2024 op basis van betaalkalender	0	-1.000	
TOTAAL	0	9.500	

TB0-1TFA2LW-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR BIOTECHNOLOGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het strategische onderzoekscentrum VIB aangerekend.

VIB verricht basisonderzoek naar de werking van het menselijk lichaam, planten en micro-organismen. VIB is een onafhankelijk onderzoeksinstituut, gefinancierd door de Vlaamse overheid, met meer dan 1.920 onderzoekers en ondersteunend personeel met meer dan 78 nationaliteiten. Hierbij ligt de nadruk op het vertalen van basisonderzoek van de KU Leuven, Universiteit Antwerpen, UGent, Vrije Universiteit Brussel en is samenwerking met Universiteit Hasselt. Ook communicatie over het werk van VIB en de toepassingen van biotechnologie is een kerntaak.

Met de bijkomende middelen wordt de werking van VIB substantieel versterkt. VIB zal zich, op basis van haar strategisch vijfjarenplan (2022-2026), richten op verschillende initiatieven rond strategisch basisonderzoek, technologieontwikkeling en -transfer, translationeel onderzoek gericht op de Grand Challenges, Big data en AI, algemeen beheer en een incubatorprogramma.

In 2025 zullen de voorbereidingen getroffen worden voor de vijfjaarlijkse evaluatie die zal plaatsvinden in voorjaar 2026.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2024	88.384	89.939
<i>Index</i>	1.585	1.585
<i>Compensaties</i>	-2.000	-2.000
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-1.555
BO 2025	87.969	87.969
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TBA2AH-PR	-2.000	-2.000	Terugdraaien O&O-middelen
TOTAAL	-2.000	-2.000	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Eenmalig BA 2024: Bijstelling VEK betaalkalender	0	-1.555	
TOTAAL	0	-1.555	

TB0-1TFA2LX-IS – VITO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het strategische onderzoekscentrum VITO aangerekend.

VITO heeft als maatschappelijk doel het verrichten van strategisch basisonderzoek in de domeinen energie, leefmilieu, materialen en aardobservatie met het oog op het stimuleren van duurzame ontwikkeling en het versterken van het economische en maatschappelijke weefsel in Vlaanderen. VITO ondersteunt niet alleen de toekomstvisie van Vlaanderen maar ook de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2024	88.443	74.043
<i>Index</i>	1.366	1.366
<i>Compensaties</i>	-506	-506
<i>Andere bijstellingen</i>	-16.000	-1.600
BO 2025	73.303	73.303
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
	-427	-427	Terugdraaien eenmalige bijdrage van VBBV tijdens BA 2024
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-79	-79	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
TOTAAL	-506	-506	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien eenmalige investeringsmiddelen BO2024	-16.000	-1.600	
TOTAAL	-16.000	-1.600	

TB0-1TFX2LY-IS - EV ILVO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft volgende toelagen aan het EV ILVO:

- Het onderzoek en de ontwikkeling naar meer duurzame landbouwsystemen;
- Economisch onderzoek duurzame landbouw;
- Door de EU verplichte datacollectie en adviestaken ter ondersteuning van het EG-visserijbeleid;
- Onderhoud en werken aan onroerende goederen;
- IHD/PAS: onderzoek naar de technisch-economische haalbaarheid van de emissiereducties van de veeteeltsector;
- Toezicht plantaardig teeltmateriaal;
- Onderzoek met het oog op het realiseren van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN wat landbouw en voeding betreft (Sustainable Development Goals).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	6.792	6.792
<i>Index</i>	71	71
<i>Compensaties</i>	-1.095	-1.095
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	5.768	5.768
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

- Er wordt 1.071 keuro VAK/VEK herverdeeld naar het agentschap landbouw en zeevisserij. Dit zal gebruikt worden als toelage die vanuit de bevoegdheid landbouw van minister Brouns en vanuit de bevoegdheid zeevisserij van minister Crevits aan EV ILVO wordt gegeven.
- Er wordt -24 keuro VAK/VEK herverdeeld in het kader van energie-efficiëntie.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-24	-24	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
Naar TG0-1TJX2WV-IS	-1.071	-1.071	De toelagen aan het eigen vermogen ILVO (vroeger artikel KB0-1KFX2EY-IS) werden integraal overgeheveld naar het beleidsveld Innovatie bij de BO 2025 (TB0-1TFX2LY-IS). Afspraak was dat de onderdelen die vanuit het agentschap Landbouw en Zeevisserij worden toegekend via compensatie bij BO 2025 recurrent naar de beleidskredieten van het

			beleidsveld Landbouw en Zeevisserij zouden worden overgeheveld.
TOTAAL	-1.095	-1.095	

2. Inhoudelijk structurelement "Valorisatie van onderzoeksresultaten"

2.1 Prestatie-indicatoren

- Aantal spin-offs van de SOC's per jaar (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 21)
- Aantal patenten van de SOC's per jaar (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 22)

2.2 Strategische doelstellingen

We streven ernaar om tot de internationale top te behoren in het valoriseren van kennis aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

2.3 Operationele doelstellingen

We ondersteunen een financieringsprogramma voor de valorisatie van kennis.

2.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VALORISATIE ONDERZOEKSRESULTATEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	68.495	1.186	69.681	68.495	1.186	69.681
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	68.495	1.186	69.681	68.495	1.186	69.681
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie betreft een indexering van de middelen.

2.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

TB0-1TFA2MS-IS – HOGER ONDERWIJS IOF - INTERFACEDIENSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend voor het duo interfaceactiviteiten en de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF).

De IOF zijn interne bestemmingsfondsen ter versterking van het valoriseerbare wetenschappelijk onderzoek in de schoot van de associaties bestaande uit universiteiten en hogescholen. Met IOF-middelen kunnen zowel projecten als mandaten gefinancierd worden. De verdeling aan de vijf associaties is op basis van een verdeelsleutels bestaande uit het aandeel van zes gewogen kennisvalorisatieparameters. Deze sleutel wordt jaarlijks berekend.

De subsidies voor de interfaceactiviteiten worden onder de universitaire associaties verdeeld via verdeelsleutel gebaseerd op het aandeel wetenschappelijk personeel. Deze sleutel wordt éénmaal bij de start van de vijfjarige beleidsperiode berekend. De interfaceactiviteiten bestaan uit het aanbieden van opleidingen in ondernemerschap, beschermen van intellectuele eigendom, opstarten van spin-offs, licentieovereenkomsten met ondernemingen voor innovatie in o.a. bestaande ondernemingen en juridisch kader voor contractonderzoek, het organiseren van netwerkevents en de lonen van de experts en deskundigen die de onderzoekers in het valorisatietraject begeleiden.

Sinds 2024 is het geactualiseerde IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit in werking, waarin aanbevelingen uit de vijfjarige evaluatie van 2023 zijn verwerkt.

De door de bevoegde minister goedgekeurde strategisch plannen 2024-2028 van de vijf associaties, elk op maat van hun universiteit en hogescholen, worden nu uitgevoerd met als doel hun rijke kennis naar de maatschappij te leiden. Tevens zijn er diverse initiatieven genomen waardoor de hogescholen nu als volwaardige partij kunnen participeren in het IOF-onderzoek en IOF-kennisvalorisatie.

Het actieplan 2024-2028 van TTO-Flanders, de koepel voor samenwerking tussen de interfacediensten van de associaties onderling en met het VLAIO Netwerk bevat acties ter versterking van de kennisdiffusie in diverse richtingen, vanuit hoger onderwijsinstellingen naar ondernemingen, in omgekeerde richting en onderling.

In 2025 zetten we verder in op de gestandaardiseerde rapportering van uitgebreidere data van output en besteding van de IOF-subsidie via het FRIS-platform, IOF-projecten, IOF-mandaten, octrooien, publicaties, succesverhalen van valorisatie.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2024	68.495	68.495
<i>Index</i>	1.186	1.186
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	69.681	69.681
Aanwending VAK-ruiter		

3. Inhoudelijk structurelement "Versterken van innovatiekracht ondernemingen"

3.1 Prestatie-indicatoren

- BERD (RIS) (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 25)
- Productinnovatoren (RIS) (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 26)
- Businessprocesinnovatoren (RIS) (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 27)
- Samenwerking innovatieve kmo's (RIS) (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 28)
- Tewerkstelling in innovatieve bedrijven (RIS) (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 29)
- Aantal innoverende ondernemingen (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 30)
- Aantal gesteunde ondernemingen. (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 31)

3.2 Strategische doelstellingen

We streven naar impactvol innoveren in ondernemingen en clusters en een optimale kennisverspreiding.

3.3 Operationele doelstellingen

- Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven;
- Verstrekken van steun aan innoverende ondernemingen;
- Stimuleren van samenwerking in clusters;
- Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties;
- Deelnemen aan Europese defensie- en veiligheidsinitiatieven.

Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven

Baekeland- en Innovatiemandaten geven individuele onderzoekers de kans een doctoraats- of postdoctoraal onderzoek uit te voeren in samenwerking met het bedrijfsleven, eventueel met het oog op het oprichten van een spin-off. Hiermee ondersteunen we ook een zeer gerichte kennisoverdracht naar de betrokken bedrijven. We blijven sterk inzetten op een ruimere bekendmaking.

Via ICON-projecten worden samenwerkingsverbanden van onderzoeksorganisaties en ondernemingen gesteund.

Steun voor innoverende ondernemingen

Steun voor innoverende ondernemingen blijft een kerntaak van het VLAIO. Met onderzoeksprojecten ondersteunen we projecten gericht op kennisverwerving met het oog op innovatie. In ontwikkelingsprojecten ligt de focus op de ontwikkeling van een vernieuwing die op korte termijn een impact heeft op de prestaties van het bedrijf.

Samenwerking in clusters

Met het clusterbeleid willen we onbenut economisch potentieel ontsluiten en bijdragen aan het versterken van de productiviteitsgroei in Vlaanderen. Het

clusterbeleid is gericht op duurzame samenwerkingsverbanden. De Vlaamse speerpuntclusters zetten samenwerkingsinitiatieven op met bedrijven en kennisinstellingen, op basis van een zelf ontwikkeld competitiviteitsprogramma, om bij te dragen aan de groei van de Vlaamse ondernemingen.

Het zwaartepunt van het Vlaams clusterbeleid ligt bij een beperkt aantal grootschalige en ambitieuze speerpuntclusters:

- Catalisti,
- De Blauwe Cluster,
- Flanders' FOOD,
- Flux50,
- MEDVIA,
- Vlaams Innovatieplatform Logistiek (VIL).

We nemen initiatieven om al de speerpuntclusters nog meer aansluiting te laten vinden bij de uitdagingen van digitalisering, klimaat en duurzame economie. We nemen eveneens initiatieven om de samenwerking tussen de speerpuntclusters en SOC's te stimuleren en ontwikkelingen op kruisdomeinen te realiseren.

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

'Collectief Onderzoek & Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding' (COOCK) richt zich op het vertalen van onderzoeksresultaten naar concrete toepassingen en de implementatie in bedrijven. Zo versnellen we de introductie van nieuwe technologie en kennis in ondernemingen. De oproep-modaliteiten werden in 2023 grondig bijgestuurd om het programma toegankelijker te maken. We evalueren deze bijsturingen.

Met TETRA-projecten brengen we kennis beschikbaar bij Vlaamse hogescholen en Vlaamse universiteiten onder de vorm van bruikbare innovatieve concepten of prototypes naar ondernemingen of socialprofitorganisaties. Dit programma blijft een belangrijke pijler bij onze kennisdiffusie-inspanningen naar innovatievolgers. We evalueren de oproep voor de ondersteuning van onderzoeksinfrastructuur voor hogescholen en ontwikkelen een reglementair kader voor de ondersteuning voor toepassingsgerichte onderzoeksinfrastructuur door kennisinstellingen.

De landbouwtrajecten, voor innovatieve projecten gericht op de transformatieve innovatie binnen de land- en tuinbouwsector. We versterkten het onderzoek dat zich specifiek richt op acute problemen voor de landbouwsector.

Naast bovenstaande instrumenten zorgt het structureel project "Blikopener" voor kennisdiffusie vanuit de hogescholen naar ondernemingen (zie ISE Ondernemerschap in beleidsveld Economie). Een aantal partners uit VLAIO Netwerk zullen specifieke trajecten opzetten voor 'innovatievolgers'. De dienstverleners voorzien in begeleiding en lerende netwerken rond thema's als digitalisering (AI, CS, industrie 4.0, ...), klimaat en energie, circulaire economie, zorginnovatie en innovatie in de detailhandel.

3.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INNOVATIEKRACHT ONDERNEMINGEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.468	0	1.468	1.468	0	1.468
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.468	0	1.468	1.468	0	1.468
Aanwending VAK-ruiter						

3.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

TB0-1TFA2NZ-WT – NAVO-ONDERZOEK EN INNOVATIE VOOR WETENSCHAPPELIJKE, INDUSTRIËLE OF TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING INZAKE VEILIGHEID-(EN DEFENSIE) PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de middelen voor het incubatieprogramma DIANA. Dit programma wil de krachten bundelen van innovators op opkomende en disruptieve technologieën binnen een triple helix constellatie. Het initiatief wil innovatie versnellen via testcentra en bijdragen tot de vorming van een NAVO-"ecosysteem" rond opkomende en disruptieve technologieën. Op dit begrotingsartikel worden ook de middelen voor de subsidie in het NAVO-Innovatiefonds (NIF) als de beheerskosten voor de Federale Participatie en Investeringsmaatschappij vermeld

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2024	1.468	1.468
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.468	1.468
Aanwending VAK-ruiter		

3.4.2 Overige entiteiten onder gezag

Fonds voor Innoveren en Ondernemen (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)

Ontvangstenartikelen

TCH-9EFAANA-OW

9EF361 Bedr. – Terugbetalingen bedrijven

Verwachte ontvangsten 2025 : 3.000 keuro

Dit betreft de terugbetalingen van subsidies en intrestbetalingen van achtergestelde leningen. Er worden voor 3.000 keuro aan terugbetalingen geraamd door bedrijven vanuit innovatiesteun. Dit is hetzelfde bedrag als in 2024.

9EF383 Bedr. – Europese Ontvangsten

Verwachte ontvangsten 2025 : 1.617 keuro

Er wordt in totaal voor 1.617 keuro aan ontvangsten geraamd, wat 257 keuro meer is dan bij BO2024. De ontvangsten zijn vnl. afkomstig van 2 Europese programma's waar VLAIO participeert, nl. AAL en Eurostars.

Uitgavenartikelen

TCH-ATFA5NA-WT - WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven

Baekelandmandaten

Het VAK-budget voor de Baekelandmandaten blijft status quo op 16.800 keuro. Er wordt in 2025 14.865 keuro (status quo t.o.v. BO2024) aan VEK voorzien voor Baekeland.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 16.800 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 14.865 keuro

Innovatiemandaten

Er wordt 5,9 miljoen euro voorzien voor de innovatiemandaten. Dit is een status quo t.o.v. BO2024.

Het VEK wordt op 5.214 keuro geraamd status quo t.o.v. BO2024 (incl een gedeelte op Hoger Onderwijs).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 5.900 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 5.214 keuro

Steun voor innoverende en transformerende ondernemingen

Onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten

In 2025 wordt 223,9 miljoen euro VAK voorzien voor ontwikkelingsprojecten en voor onderzoeksprojecten. Hierin zit 3.500 keuro voor innovatieve starterssteun inbegrepen. Dit is 1.639 keuro meer dan bij BO2024 wegens :

- Terugdraaien éénmalig extra middelen in 2024 voor recuperatie eigen funding in 2023 van 6.143 keuro voor Mo Thor nv (effect -6.143 keuro)
- Index Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO) van +13.982 keuro: voorlopig is deze index integraal op O&O projecten gezet. Herallocatie is mogelijk binnen FIO.

- Gedeelte van de index (VAK) die naar de index van Syntra gaat. Het VEK werd verkregen bij BO2025, maar het VAK wordt intern gecompenseerd vanuit deze basisallocatie. Effect van -998 keuro.
- Interne compensatie van 5.250 keuro naar Schaalklaar (infra) (effect van - 5.250 keuro).
- Daling bij BA2024 van de uitgaven voor fiscale minderinkomsten winwinlening, dewelke werd toegevoegd aan de O&O middelen : effect van +48 keuro.

Het VEK stijgt met 1.933 keuro t.o.v. BO2024.

Benodigd vastleggingskrediet 2025 (incl. starterssteun): 223.879 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025 (incl. starterssteun): 169.327 keuro

Op aard 2 (ATF377) wordt nog 4,6 miljoen euro extra gebudgetteerd op basis van eigen ontvangsten. In totaal is er dus 228,50 miljoen euro beschikbaar. Dit gaat over onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten.

Samenwerking in clusters

Clusterbeleid

Het VAK budget bedraagt 82.548 keuro voor de clusters en 20.000 keuro voor de moonshot-projecten. Dit is status quo t.o.v. 2024.

De bijkomende VAK naar aanleiding van project 4 "Formaliseren Ecosysteem Entertainment" (nota VR van 16 juni 2023 VR 2023 1606 DOC.0753/1) en de oprichting van een clusterorganisatie als platform om de ET-sector te verbinden wordt geabsorbeerd binnen de bestaande clustermiddelen.

- Financieren van de basiswerking van de op te richten speerpuntcluster voor 3 jaar 1.950 keuro (3 x 650 keuro), vast te leggen bij de opstart in 2025.
- Voorzien van geoormerkte middelen binnen het fonds voor innoveren ondernemen 8.000 keuro voor 2025.

Er is een geraamde VEK-behoefte (moonshot en clusters samen) van 87.357 keuro in 2025. Een deel van deze VEK is zichtbaar onder de basisallocaties Hoger Onderwijs van Interne Stroom clusters AEF3BL, Hoger Onderwijs Moonshots ATF3CR, Interne stromen VITO AEF3AY en Interne stromen ILVO AEF3AT.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 102.548 keuro (waarvan 20 miljoen euro voor moonshot)

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 87.357 keuro

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

COOCK

In totaal is er binnen deze basisallocatie 9.600 keuro VAK voorzien (constant beleid). In 2025 is er 9.581 keuro aan VEK nodig (status quo t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 9.600 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 9.581 keuro

TETRA

In 2025 wordt 12.586 keuro VAK (status quo t.o.v. BO2024) voorzien op deze basisallocatie. In 2025 wordt er een VEK behoefte van 11.113 keuro VAK (status quo t.o.v. BO2024) voorzien.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 12.586 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 11.113 keuro

Landbouwtrajecten

In 2025 wordt 1 miljoen euro extra voorzien voor Landbouwkundig Onderzoek voor het netwerk/partnership Agro-ecology.

De totale VAK bedraagt 16.299 keuro.

Een deel van het VAK is zichtbaar onder de Interne Stromen voor Hoger Onderwijs en ILVO. In 2025 wordt er een VEK-behoefte van 14.392 keuro (-72 keuro t.o.v. BO2024) voorzien. Er is ook VEK voorzien onder de IS-artikels.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 16.299 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 14.392 keuro

Impulsprogramma Ruimtevaart

Er wordt een "Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie" uitgevoerd voor de periode 2021-2025 bestaande uit verschillende luiken.

In 2023 werd een nieuwe basisallocatie gecreëerd ATF3CL voor het impulsprogramma Ruimtevaart. Hierop worden de FIO uitgaven inzake ruimtevaart, met uitzondering van de DeWinne-mandaten (zichtbaar onder Innovatiemandaten), gegroepeerd. Er is 455 keuro VAK en 2.861 keuro VEK voorzien in 2025. Dit is een status quo t.o.v. BO2024. Daarnaast is er nog 272 keuro VEK voorzien voor Ruimtevaart tgv interne stromen VITO.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 455 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.133 keuro

Circulaire Economie

In 2025 wordt 3,5 miljoen euro VAK en VEK voorzien specifiek gericht op de ondersteuning van de opschaling en de versnelling van de transitie naar een circulaire economie. Bij BO2024 was ook 3,5 miljoen euro VAK en VEK voorzien.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 3.500 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.500 keuro

Schaalklaar

Met dit nieuwe steuninstrument wil VLAIO jonge beloftevolle ondernemingen ondersteunen in verschillende aspecten van bedrijfsontwikkeling bij hun groeipad naar succesvolle scale-ups.

Er is 5.250 keuro VAK voorzien in 2025. De middelen worden intern herverdeeld vanuit AEF3AK (O&O steun, supra).

Er wordt 2.000 keuro VEK gebudgetteerd.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 5.250 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.000 keuro

Overige programma's

Proeftuinen

De lopende proeftuinen Smart Cities en Industrie 4.0 worden verder opgevolgd.

Voor nieuwe initiatieven binnen deze proeftuinen en/of nieuwe proeftuinen, in het bijzonder ter ondersteuning van de energietransitie bij ondernemingen is 3.603 keuro aan vastleggingskrediet nodig. Dit betekent een status quo t.o.v. BO2024.

De vereffeningskredieten worden geraamd op 4.028 keuro (status quo t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 3.603 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 4.028 keuro

Zie ook de strategische doelstellingen "Succesvol ondernemen in een digitale samenleving" en "Een integraal industriebeleid voor de toekomst".

Beleidsagenda's Artificial Intelligence en Cybersecurity

Er wordt in 2025 resp. 7.500 keuro en 8.400 keuro VAK voorzien op een afzonderlijke rubriek voor het luik implementatie in het bedrijfsleven van de beleidsagenda's Artificial Intelligence (AI) en Cybersecurity (CS). Dit is een status quo t.o.v. 2024. Het VEK blijft ook constant op 12.500 keuro. Een gedeelte ervan is zichtbaar onder Hoger Onderwijs.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 15.900 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 12.500 keuro

Waterstof waardeketen

Er wordt nog 12.750 keuro VEK voorzien voor de waardeketen waterstof voor een vastlegging van 42,5 miljoen euro in 2022.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 12.750 keuro

PILBO

Er werd in 2024 1 miljoen euro overgeheveld van PIO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten) naar een nieuwe basisallocatie PILBO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten Lokale Besturen). Deze nieuwe basisallocatie wordt onder innovatiesteun geplaatst aangezien de projecten ook een O&O deel t.g.v. bedrijven bevatten. Het VAK blijft behouden in 2025.

Voorlopig is nog geen VEK gebudgetteerd, maar indien nodig kan deze geheralloceerd worden vanuit een andere basisallocatie.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 1.000 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 0 keuro

Facthory

Er wordt 800 keuro VEK voorzien voor de betaling van een schijf voor dit project.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 800 keuro

Werking

Er wordt voor 433 keuro aan VAK en VEK voor expertkosten voorzien (constant beleid).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 433 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 433 keuro

Overheidsopdrachten ten gunste van het innovatiebeleid

Er wordt nog 850 keuro VEK voorzien voor de betalingen op eerdere vastleggingen.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 0 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 850 keuro

**TCH-ATFA2NA-WT – ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGS-
VERBANDEN**

Het betreft vastleggingen en betalingen van subsidies vanuit de verwachte eigen ontvangsten van het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid. Het VAK stijgt met 257 keuro omdat de eigen ontvangsten stijgen (terugbetalingen). Het VEK blijft status quo.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 4.617 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 2.400 keuro

TCH-ATFA5NH-IS – SPORT VLAANDEREN

Het betreft de interne stromen naar Sport Vlaanderen, waar voor 21 keuro aan VEK stromen worden geraamd voor een PIO project

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 21 keuro

TCH-ATFA5NJ-IS – VDAB

Het betreft de interne stromen naar de VDAB, waar voor 200 keuro aan VEK stromen worden geraamd voor een PIO project

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 200 keuro

TCH-ATFA5NL-IS – VLIZ

Het betreft de interne stromen naar VLIZ waarnaar voor 314 keuro (-28 keuro t.o.v. BO2024) aan VEK-stromen worden geraamd.

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 314 keuro

TCH-ATFA5NS-IS – VRT

Het betreft de interne stromen naar VRT waarnaar voor 555 keuro (+555 keuro t.o.v. BO2024) aan VEK-stromen worden geraamd.

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 555 keuro

TCH-ATFA5NU-IS – ILVO

Het betreft de interne stromen naar het Instituut voor Landbouw- en Visserij-Onderzoek (ILVO). Er wordt 2.500 keuro aan VAK voorzien en 3.962 keuro VEK (-72 keuro t.o.v. BO2024). Het VAK is hierboven reeds vermeld bij Landbouwkundig Onderzoek.

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 2.500 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 3.890 keuro

TCH-ATFA5NV-IS – HOGESCHOLEN EN UNIVERSITEITEN

Het betreft de interne stromen naar Hogescholen en Universiteiten (Hoger Onderwijs).

Er wordt reeds voor 15.086 keuro VAK voorzien (status quo t.o.v. BO2024. Deze VAK staat reeds vermeld hierboven bij TETRA en Landbouwkundig Onderzoek. Er wordt 42.213 keuro VEK voorzien (-3.996 keuro euro t.o.v. BO2024).

Benodigd vastleggingskrediet 2025: 15.086 keuro

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 42.213 keuro

TCH-ATFA5NX-IS – VITO

Het betreft de interne stromen naar de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Het VEK daalt met -72 keuro t.o.v. BO2024.

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 5.196 keuro

TCH-ATFA5NY-IS – VIB

Het betreft de interne stromen naar de VIB. Er wordt 343 keuro VEK voorzien (-162 keuro t.o.v. BO2024).

Benodigd vereffeningskrediet 2025: 343 keuro

4. Inhoudelijk structurelement "Ontvangsten participaties"

4.1 Prestatie-indicatoren

N.v.t.

4.2 Strategische doelstellingen

N.v.t.

4.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

In het kader van het luik "uitvoerbeleid" van het Vlaams buitenlands economisch beleid werd in 1996 het Fonds Vlaanderen-Azië opgericht. De schuldherschikking, met name de terugbetaling van de achtergestelde leningen, verstrekt door het ondertussen opgeheven fonds Vlaanderen-Azië, wordt in dit ISE geregeld.

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	8	0	8	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	101	0	101	0	0	0
Totaal	109	0	109	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Dit gaat om terugbetalingen door bedrijven in het kader van het in 2002 opgeheven Fonds Vlaanderen-Azië.

4.3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

TB0-9TFAAZZ-OP – ONTVANGSTEN PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Vlaanderen Azië werd in 1996 opgericht met als doel investeringen van Vlaamse Kmo's in de Zuidoost-Aziatische groeimarkten aan te moedigen. In 2001 werd dit Fonds opgeheven. De komende jaren worden er nog een beperkt aantal terugbetalingen verwacht met name kapitaalaflossingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	101	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	101	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bijstelling terugbetalingen kapitaal i.h.k.v. Fonds Vlaanderen-Azië op basis van aflossingstabellen.

TB0-9TFAAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Vlaanderen Azië werd in 1996 opgericht met als doel investeringen van Vlaamse kmo's in de Zuidoost-Aziatische groeimarkten aan te moedigen. In 2001 werd dit Fonds opgeheven. De komende jaren worden er nog een aantal terugbetalingen verwacht van intresten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	8	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	8	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bijstelling terugbetalingen intresten i.h.k.v. Fonds Vlaanderen-Azië op basis van aflossingstabellen.

VII. BELEIDSVELD WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

1. Inhoudelijk structurelement "Wetenschapspopularisering- en communicatie"

1.1 Prestatie-indicatoren

- Algemene interesse in wetenschap (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 32)
- Het vertrouwen in wetenschap (zie beleidsnota, bijlage prestatie-indicatoren, tabel 33)

1.2 Strategische doelstellingen

Conform het beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2022-2030 streven we volgende strategische doelstellingen na:

- Vlaanderen op de kaart zetten als topregio op het vlak van wetenschap, technologie en innovatie;
- het brede publiek duidelijk, eenvoudig en genuanceerd informeren over de voortgang en de doorbraken in deze domeinen;
- iedereen sensibiliseren voor het maatschappelijk, economisch en cultureel belang van wetenschappen en technologie;
- jongeren stimuleren tot studie- en beroepskeuzes in deze STEM-richtingen.

1.3 Operationele doelstellingen

De strategische doelstellingen worden vertaald in 5 concrete beleidsdoelstellingen:

- het stimuleren van de instroom van jongeren in STEM-studierichtingen en beroepen in complementariteit met de STEM-agenda 2030;
- het versterken van kennis van wetenschap en innovatie om zo extra maatschappelijk draagvlak te creëren;
- het versterken van de uitstraling van de kwaliteit van het onderzoek en de onderzoekers in Vlaanderen;
- het actief laten participeren van burgers aan wetenschappelijk onderzoek;
- intensievere afstemming tussen Departement WEWIS, VLAIO en FWO op vlak van wetenschapscommunicatie.

1.4 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WETENSCHAPSCOMMUNICATIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	3.446	-38	3.408	3.689	-189	3.500

Toelagen (interne stromen (IS))	8.082	121	8.203	8.082	121	8.203
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	11.528	83	11.611	11.771	-68	11.703
Aanwending VAK-ruiter						

1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

TB0-1TLA20A-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING

Op dit begrotingsartikel, samen met het begrotingsartikel EB0-1EGB2OW-IS (vanaf 2025 aangepast naar TB0-1TLA2OW-IS), worden de volgende verbintenissen aangerekend:

- Popularisering van de wetenschap: een aantal horizontale projecten rond wetenschapscommunicatie;
- Bekendmaking wetenschapsbeleid: voor de uitvoering van het beleid in wetenschapscommunicatie wordt er samengewerkt met een aantal structurele partners

De kredieten zijn hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning (via subsidies) van acties die door de structurele partners en andere actoren in het veld worden georganiseerd. Het betreft hier specifieke meerjarige verbintenissen met o.a. de Vlaamse Volkssterrenwachten, de Vlaamse Olympiades voor Wiskunde en Latijn/Grieks, Natuur en Wetenschap en Jeugd, Cultuur en Wetenschap, Breinwijzer, SciMingo, Eos Wetenschap enz.

Vanaf BA 2021 werd er een uitsplitsing uitgevoerd, wat deze lijn betreft. Een nieuw begrotingsartikel EB0-1EGB2OW-IS werd gecreëerd (vanaf 2025 aangepast naar TB0-1TLA2OW-IS) voor alle subsidies die ressorteren onder een IS-aanrekening: universiteiten, sommige hogescholen, enz.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	2.611	2.854
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-50	-50
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-151
BO 2025	2.561	2.653
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:
(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TBA2AH-PR	200	200	opstap convenant EOS
Naar	-250	-250	Eenmalig BA 2024: Herverdeling Universiteit van Vlaanderen ikv wetenschapscommunicatie
TOTAAL	-50	-50	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien eenmalig extra VEK 2024	0	-151	
TOTAAL	0	-151	

TB0-1TLA2OB-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING – RVO-SOCIETY

Korte inhoud begrotingsartikel:

RVO-Society, de koepelorganisatie over Brightlab en Scivil, wil jongeren en burgers de kans geven om actief wetenschap en (slimme) technologie te verkennen, te begrijpen en deze in te zetten voor een duurzame en inclusieve wereld.

RVO-Society is een netwerkorganisatie die opereert tussen de twee werelden van innovatie en educatie. RVO-Society ziet het als deel van haar taak om jongeren en burgers vertrouwd te maken met nieuwe technologie van imec en andere Vlaamse onderzoekscentra als antwoord op maatschappelijke problemen.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	835	835
<i>Index</i>	12	12
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	847	847
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TLA2OC-IS – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING - FTI

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de jaarlijkse werkingssubsidie toegekend aan Flanders Technology International VZW (te onderscheiden van het gelijknamige festival FTI 2.0).

De missie van F.T.I is "iedereen fascineren met wetenschap en technologie". Om de missie waar te maken, organiseert F.T.I/Technopolis diverse activiteiten om wetenschap en technologie te populariseren voor het grote publiek (met speciale aandacht voor jongeren van 4 tot 18 jaar), scholen en bedrijven. Deze activiteiten kunnen onderverdeeld worden in drie categorieën: fysieke en digitale activiteiten

in het doe-centrum Technopolis in Mechelen, fysieke en digitale outreach activiteiten op andere locaties dan het doe-centrum en social media activiteiten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	5.033	5.033
<i>Index</i>	80	80
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	5.113	5.113
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TLA2OS-IS – EXPERTISECELLEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de expertisecellen wetenschapscommunicatie binnen de associaties van universiteiten en hogescholen.

De Vlaamse universiteiten en hogescholen beschikken over heel wat expertise op het vlak van wetenschapsinformatie, wetenschapspopularisering en wetenschapscommunicatie. Om deze expertise verder te kunnen ontwikkelen en uitdragen, werden de Expertisecellen Wetenschapscommunicatie opgericht.

De expertisecellen informeren het publiek op een betrouwbare en objectieve wijze over wetenschap en technologie, laten de mensen actief kennis maken met wetenschappers en met wetenschapsbeoefening en tonen de maatschappelijke relevantie ervan. T.a.v. schoolgaande kinderen en jongeren spelen zij een belangrijke rol in het stimuleren van hun keuze voor STEM-studierichtingen en -beroepen. De expertisecellen vormen dus een rechtstreekse schakel tussen onderzoek en maatschappij.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	2.278	2.278
<i>Index</i>	41	41
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	2.319	2.319
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TLA2OW-IS – HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel (en begrotingsartikel EB0-1EGB2OA-WT – vanaf 2025 aangepast naar TB0-1TLA2OA-WT) worden de volgende verbintenissen aangerekend:

- Popularisering van de wetenschap: horizontale projecten;
- Bekendmaking wetenschapsbeleid: voor de uitvoering van het wetenschapscommunicatiebeleid wordt er samengewerkt met een aantal

structurele partners aan de doelstellingen uit het beleidsplan wetenschapscommunicatie.

De kredieten zijn hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning (via subsidies) van acties die door de structurele partners en andere actoren in het veld worden georganiseerd.

Vanaf BA 2021 werd er een uitsplitsing uitgevoerd, wat deze lijn betreft. Een nieuw begrotingsartikel (EB0-1EGB2OW-IS, vanaf 2025 aangepast naar TB0-1TLA2OW-IS) werd gecreëerd voor alle subsidies die ressorteren onder een IS-aanrekening: universiteiten, sommige hogescholen enz.

Het betreft hier de meerjarige subsidies aan de Vlaamse Olympiades voor Natuurwetenschappen, STEM en Frans.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	771	771
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	771	771
Aanwending VAK-ruiter		

1.4.2. Overige entiteiten onder toezicht

- *Flanders Technology International (FTI)*

Sinds de oprichting van Technopolis was de missie van F.T.I vzw "wetenschap en technologie dichterbij de mens te brengen". Deze missie werd geconcretiseerd als volgt: "iedereen fascineren met wetenschap en technologie, in dialoog en interactie het maatschappelijk belang ervan aantonen, voor elke laag van de bevolking".

F.T.I organiseert zowel activiteiten in het doe-centrum als daarbuiten (via outreach) en is ook digitaal heel actief. F.T.I is een laagdrempelige toegangspoort voor alle wetenschapsdomeinen en in het bijzonder voor STEM. Om de ambitieuze doelstellingen van het nieuwe convenant 2024-2028 mogelijk te maken, werd de toelage opgetrokken met 450 keuro.

VIII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PROGRAMMA TA - TB0 - DEPARTEMENT WEWIS

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	2.382	369	0	70.256	67.511
Bijstelling BO 2025	-97	-66	0	3.900	3.900
BO 2025	2.285	303	0	74.156	71.411

Inhoudelijke toelichting:

In deze overzichtstabel staan de bedragen van de apparaatskredieten van het departement WEWIS (Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie). Deze vallen in 2025 onder voogdijminister Demir en worden in dit beleidsdocument niet verder in detail uitgesplitst of besproken. De details worden opgenomen onder de beleids- en begrotingstoelichting BBT Werk onder hoofdstuk VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.

PROGRAMMA TA - TC0 - AGENTSCHAP INNOVEREN & ONDERNEMEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	637	1.239	0	38.441	38.441
Bijstelling BO 2025	140	313	0	223	223
BO 2025	777	1.552	0	38.664	38.664

1.2 Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie

De apparaatskredieten van het departement WEWIS (Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie) vallen in 2025 onder voogdijminister Demir en worden in dit beleidsdocument niet verder uitgesplitst. De details worden opgenomen onder de beleids- en begrotingstoelichting BBT Werk onder hoofdstuk VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.

1.3 IVA's zonder rechtspersoonlijkheid - Agentschap Innoveren en Ondernemen

Taakomschrijving

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen is hét aanspreekpunt van de Vlaamse overheid voor alle ondernemers in Vlaanderen. Het Agentschap stimuleert en ondersteunt innovatie en ondernemerschap en draagt bij aan een gunstig ondernemersklimaat.

Ontvangstenartikelen

TC0-9TAAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen binnen het variabel krediet van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	637	0	0
Bijstelling BO 2025	140	0	0
BO 2025	777	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel komen vnl. de Europese ontvangsten vanuit EFRO binnen, naast enkele andere kleine ontvangsten. Tevens worden hierop enkele boekingen gedaan voor de ESR neutraliteit van EEN.

De ontvangsten gaan naar de Algemene Middelen

TC0-9TAATZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	0	1.239	0
Bijstelling BO 2025	0	313	0
BO 2025	0	1.552	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit betreft vnl. de ontvangsten van EFRO, van Interreg NCP, van EEN en van een aantal ERA-netten in het variabel krediet.

In totaal werden de ontvangsten uit deze projecten geraamd op 1.239 keuro in 2024.

In 2023 werd 1.552 keuro ontvangen, wat we doortrekken naar 2025. De meeste Europese projecten zijn nog aan de gang en regelmatig worden nieuwe dossiers ingediend en projecten goedgekeurd.

TC0-9TAATZZ-OI - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het begrotingsartikel waarin de (éénmalige) middelen van het netto-actief van het FPF binnenkomen voor de 2 overgedragen medewerkers.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstelling BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2023 werd éénmalig 1 miljoen euro van het ontvangen netto-actief van het Federaal Participatie Fonds (FPF) aan het begrotingsfonds 'Fonds personeelsleden verlof voor opdracht' (Beleidsdomein E) gestort.

De ontvangst diende om de loonlast van 2 van het FPF overgenomen VTE te betalen.

De 2 VTE prijken op de loonlijst van Vlaanderen Connect.

De ontvangst werd op een afzonderlijke basisallocatie geregistreerd.

In 2024 viel deze ontvangst weg. Ook in 2025 wordt niets meer voorzien.

Uitgavenartikelen

TC0-1TAA2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de uitgaven voor lonen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	35.140	35.140
<i>Index</i>	664	664
<i>Compensaties</i>	964	964
<i>Andere bijstellingen</i>	-1.718	-1.718
BO 2025	35.050	35.050
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet steeg met 500 keuro bij BA2024 door :

- Dossierbehandelaars overbruggingslening : +200 keuro
- Compensatie vanuit FIO voor 2 dossierbehandelaars transitie-instrument : +198 keuro

- Terugdraaien van overdracht van 1 VTE tot 31/12/2024 in dossier transitiepunten : middelen keren terug naar VDAB op artikel JB0-1JFB2FY-IS : -41 keuro
- Verdeling endogene groei BA2024 : +143 keuro

Bij BO2025 zijn er de volgende bewegingen :

Index : 2% index : +664 keuro

Compensaties :

- Uitvoering sectoraal akkoord 2020-2022 : +468 keuro
- Terugdraaien éénmalige beweging BA 2024 voor Dossierbehandelaars overbruggingslening (VR 2023 2909 DOC.1236): -200 keuro
- Compensatie vanuit FIO voor verwerking personeelsuitgaven van 189 keuro voor EEN en 548 keuro voor EFRO. Voorheen zaten de middelen in FIO en werden via interne stroom naar VLAIO overgedragen : +737 keuro
- Terugdraaien van overdracht van 1 VTE tot 31/12/2024 in dossier transitiepunten: middelen keren terug naar VDAB. BO2025 : compensatie van -41 keuro van VLAIO naar VDAB

Andere bijstellingen :

Aflopen corona-inspecteurs : -1.718 keuro

Bij B02024 steeg het krediet van 34.640 keuro naar 35.140 keuro. Bij BO2025 wordt dit verder bijgesteld naar 35.050 keuro.

TC0-1TAA4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het variabel krediet voor personeelsuitgaven (lonen).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	820	820
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>280</i>	<i>280</i>
BO 2025	1.100	1.100
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het betreft het variabel krediet voor lonen in Vlaio.

In 2025 worden voor 1.552 keuro aan ontvangsten gebudgetteerd. Deze worden verdeeld over 1.100 keuro voor lonen en 452 keuro voor werking.

TC0-1TAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap VLAIO

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.931	1931

<i>Index</i>	<i>14</i>	<i>14</i>
<i>Compensaties</i>	<i>117</i>	<i>117</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2025	2.062	2.062
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

Dit betreft het begrotingsartikel voor werkingsuitgaven van VLAIO.

De index van 2,1% (GZI) geeft een stijging van de kredieten met 29.000 euro. Er is een besparing van 50% op werking (NLBP), zijnde 15.000 euro. Netto geeft dit een stijging van 14.000 euro.

Er is een daling van 7.000 euro voor het terugdraaien van de éénmalige vergoeding in 2024 voor VLAIO voor de uitbreiding van de personeelsbezetting van VLAIO met twee personeelsleden (1 adjunct van de directeur en 1 ingenieur) om de pilootoproep van het transitie-instrument uit te werken. Het recurrent gedeelte hiervan wordt wel behouden bij VLAIO.

Er is een compensatie vanuit FIO voor de personeelsleden die vanuit Vlaio voor EEN en EFRO werken. Voorheen was er een interne stroom vanuit FIO naar VLAIO, maar de middelen landen nu direct bij VLAIO. Het betreft 93 keuro voor EEN en 31 keuro voor EFRO. Samen is dit een stijging van 124 keuro.

TC0-1TAA4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het variabel krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap VLAIO

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	550	550
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-98</i>	<i>-98</i>
BO 2025	452	452
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

Dit betreft het variabel krediet voor werkingsuitgaven van VLAIO. O.b.v. de verwachte ontvangsten van 1.552 keuro wordt er voor 452 keuro aan uitgaven gebudgetteerd. Dit is een bijstelling van -98 keuro.

2. Provisies/Thema overschrijdend

PROGRAMMA TB - TB0 - DEPARTEMENT WEWIS

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	23.723	21.781
Bijstelling BO 2025	0	0	0	66.285	43.901
BO 2025	0	0	0	90.008	65.682

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie is grotendeels te verklaren door 50.000 keuro aan extra innovatiemiddelen op basis van het regeerakkoord. Daarvan komt 49.874 keuro naar de provisielijns onder dit programma en gaat 126 keuro rechtstreeks naar de apparaatsmiddelen. Daarnaast worden de éénmalige O&O-middelen uit 2024 voor VLIZ en VIB voor een bedrag van 4.000 keuro teruggedraaid. Ook de éénmalige middelen onderzoeksinfrastructuur voor FWO voor een bedrag van 15.000 keuro worden teruggedraaid en komen eveneens opnieuw terecht op de provisielijns.

2.1 Ontvangsten

- BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het Fonds voor Wetenschaps- en Innovatiebeleid. De decretale basis van dit Fonds ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 november 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995 gewijzigd bij het Programmadecreet 2017. Dit begrotingsartikel is verbonden met het uitgavenartikel EB0-1EBB4AC-WT (vanaf 2025 aangepast naar TB0-1TBA4AC-WT). De POD Wetenschapsbeleid ontvangt jaarlijks data uit FRIS. Voor de aanlevering van deze open data werd beslist om vanaf 2022 geen tegemoetkoming meer aan te rekenen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

2.2 Uitgaven

TB0-1TBA2AB-WT – INTERNATIONALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies / werkingsmiddelen van internationale samenwerking aangerekend:

1. Lidgeld internationale netwerken waaronder AAL, ERRIN, ECRIN. enz...
2. Deelname internationale beurzen – vervolgworkshop BNCT.
3. Ontvangen buitenlandse delegaties.

4. Zendingen uitgevoerd door experts in het kader van OESO, UNESCO en allerhande activiteiten.
5. Allerhande projecten en toetredingen
6. Allerhande projectfinanciering.
7. Unesco Trustfonds Wetenschappen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.411	1.411
<i>Index</i>	12	12
<i>Compensaties</i>	90	90
<i>Andere bijstellingen</i>	0	175
BO 2025	1.513	1.688
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TFA2LX-IS	90	90	In 2024 heeft EWI samen met het VBBV (Verificatiebureau Benchmarking Vlaanderen) een eenmalige subsidie van 427 keuro gegeven ikv referentietask VITO. Deze 90 keuro betreft de terugname van het EWI deel
TOTAAL	90	90	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VEK bestelaanvraag JPI Oceans	0	175	
TOTAAL	0	175	

TB0-1TBA2AJ-WT – ONDERSTEUNING VLAAMS UNESCO TRUSTFONDS VOOR WETENSCHAPPEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaams Trustfonds (FUST) ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van UNESCO is specifiek bedoeld voor het ondersteunen van UNESCO-activiteiten en -projecten binnen het domein van de wetenschappen, met klemtoon op duurzaamheid.

Het is de bedoeling om de uitstraling van Vlaanderen te vergroten, en in FUST projecten kansen te creëren voor het uitdragen van Vlaamse expertise en deze te kaderen in de activiteiten van deze multilaterale organisatie.

Na de in 2023 door Unesco georganiseerde externe evaluatie van FUST Fase V (2019-2023) vernieuwde de Vlaamse Regering eind 2023, rekening houdend met

de bevindingen en aanbevelingen van de evaluatie, het akkoord voor de periode 2024-2028. Eind juni 2024 werd een eerste set van projectvoorstellen door Unesco aan de Vlaamse overheid voorgesteld, en die vormen het voorwerp van een selectie voor financiering in de tweede helft 2024.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.301	1.301
<i>Index</i>	11	11
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.312	1.312
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TB2AK-WT – UNU-CRIS

Korte inhoud begrotingsartikel:

'United Nations University – Institute on Comparative Regional Integration Studies' (UNU-CRIS) is in 2001 als onderzoeks- en opleidingsinstituut opgericht in Brugge. Het opereert onder de vlag van de United Nations University (UNU). Zoals omschreven in haar missieverklaring focust de instelling op nieuwe patronen in regionale en globale samenwerking en bestuur. Het instituut fungeert als bron van informatie en kennis voor het systeem van de Verenigde Naties (VN) en in het bijzonder de VN-instanties die actief zijn op het vlak van regionale integratie. UNU-CRIS werkt samen met de instituten en initiatieven in de hele wereld die zich bezighouden met vraagstukken van regionale integratie en samenwerking.

Het huidige MoU loopt van 2022-2026.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.039	1.039
<i>Index</i>	9	9
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.048	1.048
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TB2AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie, wetenschap en innovatie. Op dit begrotingsartikel worden onder meer (beleids)evaluaties betreffende de beleidsvelden Economie, Wetenschappelijk Onderzoek, Innovatie en Wetenschapscommunicatie (m.a.w. de beleidsvelden die tot het voormalige beleidsdomein EWI behoren) aangerekend.

In de loop van 2025 worden evaluaties uitgevoerd van:

- (de onderzoeksopdracht) van het Agentschap Plantentuin Meise,
- het Kenniscentrum Data & Maatschappij.

Daarnaast zullen in 2025 mogelijk ook een aantal systeemanalyses en/of -evaluaties worden uitgevoerd en dit onder meer ter verdieping van een aantal resultaten en/of analyses die werden bekomen in het kader van de "Analyse van het Onderzoeks-, Ontwikkelings- en Innovatiesysteem (O&O&I-systeem) en de uitgaventoetsing met betrekking tot het Vlaamse beleid inzake productiviteit" (ook "systeemanalyse" genoemd – cf. elders in de tekst).

In 2025 worden ook de evaluaties opgestart of voorbereid waarvan de aanrekening is voorzien op de begrotingskredieten (VAK) van 2025. Het betreft onder meer de evaluaties van VIB, imec, UNU-CRIS, (de onderzoeksopdracht van) het Orpheus Instituut, (de wetenschappelijke missie van) KMDA, VLIZ, EnergyVille en verder een bijdrage aan de evaluatie van het Steunpunt Circulaire Economie. Verder worden op dit begrotingsartikel ook ad-hoc-studies of -initiatieven aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.310	1.310
<i>Index</i>	11	11
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.321	1.321
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TB4AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid – EB0-9EBBTAC-OW (vanaf 2025 aangepast naar TB0-9TBATAC-OW). De decretale basis ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 november 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995, gewijzigd bij het Programmadecreet 2017.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	311	569
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-311	-569
BO 2025	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting

Daling VAK fonds naar aanleiding van bijstelling ontvangstenartikel EB0-9EBBTAC-OW.	-311	-569	
TOTAAL	-311	-569	

TB0-1TBA2AD-WT - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - VARIO

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) geeft advies omtrent het beleid inzake onderzoek, ontwikkeling, innovatie en ondernemerschap. Hiertoe stelt VARIO elk jaar onafhankelijk zijn werkprogramma op, waarin de activiteiten voor dat jaar worden beschreven. In de loop van het werkjaar kunnen nog nieuwe vragen om advies van de Vlaamse Regering of van het Vlaams Parlement aan het werkprogramma worden toegevoegd.

De VARIO wendt dit budget aan om haar beleidsmatige opdracht uit te voeren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	308	317
<i>Index</i>	3	3
<i>Compensaties</i>	0	-9
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-5
BO 2025	311	306
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TBA2AD-WT	0	-9	Terugname eenmalige aanzuivering VEK saldo.
TOTAAL	0	-9	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien VEK 2024 ifv encours	0	-9	
Bijstelling VEK 2025 ikv encours 31/12/2023	0	4	
TOTAAL	0	-5	

TB0-1TBA2AG-WT - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - COF. STEUNPUNT DUURZAAM MATERIALENBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de cofinanciering van het Steunpunt Circulaire Economie ('CE Center'). Begin 2022 is na een oproep een nieuw steunpunt van start gegaan. CE Center doet beleidsrelevant onderzoek in het kader van de circulaire economie en verenigt onderzoekers van KU Leuven, UGent, UAntwerpen, UHasselt en VITO.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	227	227
<i>Index</i>	4	4
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	231	231
Aanwending VAK-ruiter		

TB0-1TBA2AH-PR - PROVISIE O&O

Korte inhoud begrotingsartikel:

In 2024 wordt er op dit begrotingsartikel na interne compensatie een provisie voorzien van 13.827 keuro in VAK en 4.827 keuro in VEK.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	13.331	11.122
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	18.735	-8.780
<i>Andere bijstellingen</i>	47.674	52.902
BO 2025	79.740	55.244
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1TEA2GT-IS	-1.195	-1.195	deel van 6mio opstap voorzien in convenant
Naar TB0-1TCA2BA-WT	-155	-155	compensatie van de bijstelling met 155 k euro voor SWO PMV europese instrumenten cfr begrotingsakkoord
Van TB0-1TEA5GT-IS	0	-2.000	voorzien VEK n.a.v. de eenmalige middelenverhoging (10.000 keuro) in 2024
Naar TB0-1TEA2JY-IS	-1.250	-1.250	recurrente herverdeling naar Lissabonlijn
Van TB0-1TEA5GT-IS	10.000	1.000	terugdraaien eenmalige middelen BO 2024

Van TB0-1TLA2OA-WT	250	250	Eenmalig BA 2024: Herverdeling naar WECOM
Naar TB0-1TEA2GT-IS	-3.125	-3.125	bijkomende middelen n.a.v. samenwerkingsovk FWO en VI. Gem 2024- 2029
Van TB0-1TEA2HQ-IS	2.000	2.000	Terugdraaien eenmalige O&O-middelen VLIZ
Van TB0-1TFA2LA-WT	2.000	2.000	Terugdraaien eenmalige O&O-middelen IMEC
Naar TB0-1TEA5GT-IS	-4.805	0	FWO: deel van 6mio opstap voorzien in convenant
Van TB0-1TEA5GT-IS	0	-901	middelen vanuit EWI- provisie (BO 2024) ter ondersteuning van de projecten fundamenteel onderzoek, waarvan 901 keuro voorzien wordt om uit te betalen in 2025.
Van TB0-1TEA5GT-IS	0	-5.428	middelen bouw Tier1 supercomputer
Van TB0-1TBA2AH-PR	0	9	Eenmalig BA 2024: Aanzuivering VEK VARIO encours
Naar TB0-1TEA5GT-IS	-540	-540	Frank De Winne-mandaten 2025
Naar TB0-1TFA2LA- WT	-7.000	-7.000	IMEC: Bijkomende recurrente opstap van 5.000.000 euro en het converteren van de jaarlijkse investeringsmiddelen van 2.000.000 euro in een recurrente opstap.
Van TB0-1TEA5HU-IS	5.000	5.000	Terugdraaien FFEU middelen APM (toegekend tot 2024)
Van TB0-1TFA2LW-IS	2.000	2.000	Terugdraaien eenmalige O&O-middelen VIB
Naar TB0-1TLA2OA- WT	-200	-200	opstap EOS voorzien in convenant
Van TB0-1TEA5GT-IS	755	755	terugdraaien Frank De Winne mandaten 2024
Van TB0-1TEA5GT-IS	15.000	0	terugdraaien éénmalige middelen onderzoeksinfrastructuur
TOTAAL	18.735	-8.780	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
---------------------------------	------------	------------	--------------------

RA - Innovatie	49.874	49.874	
Extra middelen Supercomputer (Tier 1) cfr betaalkalender	0	5.228	
technische correctie - onderbenutting provisie O&O	-2.200	-2.200	
TOTAAL	47.674	52.902	

TB0-1TBA2AV-IS – HOGER ONDERWIJS - ECOOM-STORE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de budgetten voor ECOOM (Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkeling Monitoring). In de eerste jaarhelft van 2023 vond de evaluatie van ECOOM plaats. Vanaf 2024 geldt er een nieuw convenant met ECOOM voor de periode 2024-2028. In het kader van deze nieuwe convenant wordt vanaf 2024 440 keuro extra voorzien tot 4.485 keuro jaarlijks.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	4.485	4.485
<i>Index</i>	47	47
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	4.532	4.532
Aanwending VAK-ruiter		

IX. LIJST MET AFKORTINGEN

AAL	Ambient & Assisted Living
AI	Artificiële Intelligentie
AMS	Antwerp Management School
AO	Algemene Ontvangsten
APM	Agentschap Plantentuin Meise
BA	Begrotingsaanpassing
BAR	Brexit Adjustment Reserve
BERD	Business Expenditure on R&D
BNCT	Biotechnology/Nanotechnology/Converging Technologies
BOF	Bijzonder Onderzoeksfonds
BO	Begrotingsopmaak
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
CBAM	Carbon Border Adjustment Mechanism
CCS	Carbon Capture and Storage
CCU	Carbon Capture and Usage
CIE	Compensatieregeling Indirecte Emissiekosten
COOCK	Collectief O&O en Collectieve Kennisverspreiding
CRA	Cyber Resilience Act
CRC	Antwerp Zoo Centre for Research & Conservation
CRL	Commercial Readiness Level
CS	Cybersecurity
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DESI	Digital European Society Index
DIRS	Defence, Industry and Research Strategy
EBO	Energiebeheersovereenkomst
ECOOM	Expertisecentrum O&O Monitoring
ECRIN	European Clinical Research Infrastructure Network
EEN	Enterprise Europe Netwerk
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ENOVER	Energieoverleg
EOSC	European Open Science Cloud
ERA	Europese Onderzoeksruijnte
ERRIN	European Regions Research and Innovation Network
ESR	Europees Stelsel van Rekeningen
ETCI	European Tech Champions Initiative
ETS	Emission Trading System
EU	Europese Unie
EV	Eigen Vermogen
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven
FFTF	Flanders Future Tech Fund
FIO	Fonds voor Ondernemen en Innoveren
FIT	Flanders Investment and Trade

FKM	Fundamenteel-Klinische Mandaten
FRIS	Flanders Research & Innovation Space
FTI	Flanders Technology International
FTI	Flanders Technology and Innovation
FWO	Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek
GBER	General Block Exemption Regulation
GERD	Gross Expenditure on Research & Development
GIMV	Gewestelijke Investeringsmaatschappij
GOVERD	Government Expenditure on R&D
GTI	Geïntegreerde Territoriale Investerings
GZI	Gezondheidsindex
HERD	Higher education Expenditure on R&D
ICL	Indirect Carbon Leakage
ICON	Interdisciplinair Co-operatief Onderzoek
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
ILVO	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
imec	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IOF	Industriëel Onderzoeksfonds
IoT	Internet of Things
IPCEI	Important Projects of Common European Interest
IRI	Internationale Onderzoeksinfrastructuur
ISE	Inhoudelijke Structuurelement
ITG	Instituut voor Tropische Geneeskunde
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KBBJ	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse zaken en Justitie
KM	Kwalitatieve Monitoringindicatoren
KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen
Kmo	Kleine en middelgrote ondernemingen
KOTK	Kom Op Tegen Kanker
KPI	Key Performance Indicators
KVAB	Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten
LO	Leningsontvangsten
LRM	Limburgse Reconversiematschappij
LSM	Limburg Sterk Merk
MoU	Memorandum of Understanding
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NIF	NATO Innovation Fund
NIS2	Network and Information Security 2
O&O	Onderzoek en Innovatie
O&O&I	Onderzoek, Innovatie en Ontwikkeling
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OJO	Ondersteuning Jonge Onderzoekers
PCT	Patent Cooperation Treaty
PIO	Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij

R&D	Research & Development
RCF	Brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof
RED	Renewable Energy Directive
RegMed XB	Regenerative Medicine Crossborder
RIS	Regional Innovation Scoreboard
RRA	Reform of Research Assessment
RVO	Roger Van Overstraeten
SBO	Strategisch Basisonderzoek
SDG	Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen
SFPIM	Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij
SOC	Strategisch Onderzoekscentrum
SOV	Site-Ontwikkeling Vlaanderen
STE(A)M	Science, Technology, Engineering, (Arts,) Mathematics
STS	Strategische Transformatiesteun
TBM	Toegepast Biomedisch Onderzoek
TCTF	Tijdelijk Crisis- en Transitiekader
TETRA	Technology Transfer
TO	Toegewezen Ontvangsten
TRL	Technology Readiness Level
TTO	Technology Transfer Offices
UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
Unizo	Unie van Zelfstandige Ondernemers
UNU-CRIS	United Nations University – Institute on Comparative Regional Integration Studies
VAK	Vastleggingskrediet
VARIO	Vlaamse Adviesraad Innoveren en Ondernemen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VEK	Vereffeningskrediet
VIB	Vlaams Instituut voor de Biotechnologie
VIL	Vlaams Instituut voor de Logistiek
VITO	Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek
VLAIO	Vlaams Agentschap Ondernemen en Innoveren
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VN	Verenigde Naties
VPM	Vlaamse Participatiemaatschappij
VRT	Vlaamse Radio en Televisieomroeporganisatie
VSC	Vlaamse Supercomputer Centrum
VTE	Voltijds Equivalenten
VVSG	Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten
VWI	Vlaamse Wetenschappelijke Instelling
WEWILS	Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Sociale economie
WEWIS	Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie

X. OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

Nr.	Naam Initiatief	Aard Initiatief	Trekker	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning / stand van zaken procedure VR	Datum inwerkingtreding
1.	Decreet rechtsbasis GDPR	decreet	VLAIO	Decreet over de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en haar partnerorganisaties, wat betreft de uitoefening van de taken van VLAIO	1° principiële goedkeuring op 11/10/2024, advies VTC is aangevraagd op 18/10/2024	Nog te bepalen
3.	Aanpassingen W&I-decreet van 30 april 2009 m.o.o. regularisatie van de bepaling ivm persoonsgegevens	Decreet	EWI	Bij gebrek aan advies van de federale gegevensbeschermingsinstantie dient artikel 2/3 van het decreet opnieuw ingevoegd te worden, deze keer na advies.	Nog te bepalen	Nog te bepalen
4.	Aanpassing sectorale wetgeving m.o.o. de fusie van de beleidsdomeinen EWI, WSE en LV	Decreet + BVR	Beleidsdomein EWI en WSE	Nav de fusie van de beleidsdomeinen EWI, WSE en LV in 2024 zal de oude terminologie in de sectorale wetgeving van deze beleidsdomeinen ook aangepast dienen te worden	Procedure start eind dit jaar	Nog te bepalen

5.	Coördinatie decreet van 4 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	Decreet	Dep EWI	Coördinatie -oefening van het W&I-decreet	Nog te bepalen	Nog te bepalen
7.	BVR bevordering ondernemerschap	BVR	VLAIO	Omvorming en actualisering van het BVR tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap	In opmaak	Nog nader te bepalen
8.	Implementatiedecreet van het kaderdecreet over de handhaving van Vlaamse regelgeving	Decreet	VLAIO/Agentschap Justitie en Handhaving	Nodig opdat het kaderdecreet van toepassing zou zijn op handhaving van de omgevingsvergunning voor kleinhandelsactiviteiten	Goedgekeurd op 26/4/2024	Nog nader te bepalen via een uitvoeringsbesluit
9.	BVR ruimtelijke economische projecten	BVR	VLAIO	BVR tot regeling van het juridisch kader voor ruimtelijke economische projecten	In opmaak	Nog nader te bepalen
12.	BVR opschorting steun bij openstaande terugvorderingen	BVR	VLAIO	Maatregel om uitbetaling nieuwe VLAIO-steun op te schorten in geval van openstaande schulden in te bedden in alle steunmaatregelen	In opmaak	Te bepalen
13.	BVR cofinanciering innovatieve overheidsopdrachten ("PIO")	BVR	VLAIO	BVR tot inkanteling PIO in VLAIO	Goedgekeurd op 22 maart 2024	1/4/2024
14.	Decreet Ruimtelijke Economie	Decreet	VLAIO	Diverse wijzigingen en aanvullingen, onder meer wat betreft het terugkooprecht, mogelijkheden publiek grondbeleid, BIZ-regeling en subsidieregime	Nog te bepalen	

15.	BVR Subsiëring (her)aanleg bedrijventerreinen	BVR	VLAIO	Wijzigingen als gevolg van beleidsevaluatie die nu opstart	Nog te bepalen	
16.	BVR uitbreiding kmo-p voor maatwerkbedrijven	BVR	VLAIO	Uitbreiding toepassingsgebied steuninstrument kmo- portefeuille naar maatwerkbedrijven.	Nog te bepalen	
17.	BVR Clusters	BVR	VLAIO	Wijziging als gevolg van bereiken maximale duur van 10 jaar in GBER. Nog te bekijken of enkel duurtijd verlengd wordt, dan wel of er nog meer inhoudelijke aspecten gewijzigd zullen worden	Moet aangemeld worden bij EU om uitzondering op 10 jaar te krijgen. Voorzien in 2025	2026
18.	Decreetswijzigingen in het kader van de ontbinding van VPM	Decreet	EWI	Decreetswijziging ten gevolge van ontbinding VPM	Eind 2024	